

PREZYDENT
MIASTA STOŁECZNEGO
WARSZAWY

**ZAŁOŻENIA
DO PROJEKTU
BUDŻETU MIASTA
STOŁECZNEGO
WARSZAWY
NA ROK**

2012

BEMOWO
BIAŁOLEKA
BIELANY
MOKOTÓW
OCHOTA
PRAGA POŁUDNIE
PRAGA PÓŁNOC
REMBERTÓW
ŚRÓDMIEŚCIE
TARGÓWEK
URSUS
URSYNOW
WAWER
WESOŁA
WILANÓW
WŁOCHY
WOLA
ŻOLIBÓRZ

1. WSTĘP	5
2. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA MIASTA ST. WARSZAWY W WARUNKACH OGRANICZONYCH MOŻLIWOŚCI BUDŻETOWYCH.....	5
3. ZAŁOŻENIA OGÓLNE	6
4. AKTUALNY STAN FINANSÓW M. ST. WARSZAWY	8
5. PERSPEKTYWA FINANSOWA DLA M. ST. WARSZAWY NA ROK 2012 I LATA NASTĘPNE	11
6. ZAŁOŻENIA W ZAKRESIE PLANOWANIA DOCHODÓW MIASTA.....	14
6.1. Dochody bieżące	14
6.2. Dochody majątkowe	19
6.2.1. Środki na dofinansowanie projektów realizowanych w ramach programów UE	19
6.2.2. Inne dochody majątkowe	20
7. ZAŁOŻENIA W ZAKRESIE PLANOWANIA WYDATKÓW MIASTA.....	21
7.1. Założenia dotyczące wydatków bieżących	21
7.1.1. Główne zadania w zakresie bieżącej działalności Miasta	22
7.1.1.1. w zakresie drogownictwa i komunikacji	22
7.1.1.2. w zakresie gospodarki mieszkaniowej	23
7.1.1.3. w zakresie oświaty i edukacji	24
7.1.1.4. w zakresie bezpieczeństwa	27
7.1.1.5. w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	28
7.1.1.6. w zakresie kultury fizycznej i sportu	31
7.1.1.7. w zakresie opieki społecznej	32
7.1.1.8. w zakresie ochrony zdrowia	35
7.1.1.9. Koszty obsługi długu i wpłaty do budżetu państwa	36
7.1.2. Założenia dotyczące wydatków dzielnic	37
7.2. Założenia dotyczące wydatków majątkowych	37
7.2.1. Wydatki inwestycyjne	38
7.2.1.1. w zakresie transportu i komunikacji	38
7.2.1.2. w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego	39
7.2.1.3. w zakresie bezpieczeństwa publicznego	39
7.2.1.4. w zakresie ochrony zdrowia i pomocy społecznej	39
7.2.1.5. w zakresie zarządzania strukturami samorządowymi	40
7.2.1.6. w zakresie gospodarki komunalnej i ochrony środowiska	40
7.2.1.7. w zakresie oświaty i edukacji	41
7.2.1.8. w zakresie ładu przestrzennego i gospodarki nieruchomościami	41
8. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE WYNIKU BUDŻETOWEGO I POZIOMU ZADŁUŻENIA MIASTA	41

1. WSTĘP

Założenia do projektu budżetu m. st. Warszawy na rok 2012 zostały opracowane w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i inne akty wewnętrzne, w tym w szczególności:

- ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z 13 listopada 2003 roku (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 z późn. zm.),
- ustawę o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.),
- ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 15 marca 2002 roku o ustroju miasta stołecznego Warszawy (Dz. U. Nr 41, poz. 361 z późn. zm.),
- statut m.st. Warszawy przyjęty uchwałą Rady m.st. Warszawy nr XXII/743/2008 z dnia 10 stycznia 2008 r.,
- uchwałę Rady m.st. Warszawy nr XLVII/1422/2008 z 18 grudnia 2008 r. w sprawie przekazania dzielnicom m.st. Warszawy do wykonywania niektórych zadań i kompetencji m.st. Warszawy,
- Wieloletnią Prognozę Finansową m.st. Warszawy na lata 2011-2033 r.

2. GŁÓWNE KIERUNKI DZIAŁANIA MIASTA ST. WARSZAWY W WARUNKACH OGRANICZONYCH MOŻLIWOŚCI BUDŻETOWYCH

Zakłada się, iż możliwości budżetowe m.st. Warszawy w horyzoncie rocznym i kilkuletnim pozostaną mocno ograniczone pomimo rozwoju pozytywnych procesów w gospodarce. Budżet m.st. Warszawy na 2012 r. będzie tworzony na podstawie Wieloletniej Prognozy Finansowej m.st. Warszawy i wykonywany przy założeniu konsekwentnej realizacji głównych celów i wyzwań polityki budżetowej Miasta. Należy do nich w szczególności redukcja deficytu budżetowego i ograniczenie przyrostu poziomu zadłużenia przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu inwestowania. Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową m.st. Warszawy na lata 2011-2033 zasadniczy ciężar realizacji rozłożonego w czasie programu ograniczania deficytu budżetowego przypada na 2012 r. Wobec powyższego w 2012 r. działania Miasta nakierowane będą szczególnie na optymalizowanie efektywności gospodarowania ograniczonymi środkami finansowymi. W efekcie planuje się zredukowanie deficytu budżetowego (w stosunku do kwoty zakładanej na 2011 r.) o blisko 0,8 mld zł. Jednocześnie kontynuowane działania Miasta w kierunku racjonalizacji wydatków budżetowych pozwolą na wypełnienie systemowych dwóch reguł fiskalnych określonych w ustawie o finansach publicznych z 2009 r.

odnoszących się do utrzymania dodatniej różnicy między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi oraz do limitowania poziomu zadłużenia. Utrzymujące się liczne ryzyka zewnętrzne, w szczególności w odniesieniu do tempa wzrostu gospodarczego na świecie, wpływają na sytuację ekonomiczną w Polsce i przekładają się na ograniczone możliwości dochodowe Warszawy stanowiąc źródło niepewności co do ich ostatecznego wpływu na budżet m.st. Warszawy na 2012 r. i na lata następne. W celu zminimalizowania ryzyk zewnętrznych i stworzenia warunków dla realizacji wieloletniego programu inwestycyjnego Miasta przy planowanej redukcji deficytu budżetowego w 2012 r. kontynuowane będą działania stabilizujące i wzmacniające finanse m.st. Warszawy polegające m.in. na wykorzystywaniu możliwości w zakresie pozyskania dodatkowych dochodów oraz racjonalizacji i utrzymania dyscypliny wydatkowej, w szczególności dotyczące:

- racjonalizacji wydatków bieżących,
- zwiększenia dochodów z opłat i taryf,
- zwiększenia dochodów z podatków lokalnych w ramach ustawowych stawek maksymalnych,
- niezaciągania zobowiązań dłużnych powodujących przekroczenie wskaźnika 55% długu w relacji do dochodów i utrzymanie wskaźnika obsługi długu na możliwie niskim poziomie z uwagi na podwyższone ryzyko zmienności na rynkach finansowych,
- weryfikacji skali dofinansowania zadań niebędących zadaniami własnymi samorządu,
- intensyfikowania pozyskiwania dochodów z tytułu sprzedaży majątku (nieruchomości, udziały w spółkach),
- maksymalizacji absorpcji środków z UE i z innych źródeł pomocowych,
- inicjowania wykorzystania alternatywnych mechanizmów finansowania zadań publicznych (partnerstwo publiczno-prywatne).

3. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Podstawą konstrukcji projektu budżetu m. st. Warszawy na 2012 rok będą:

- aktualne przepisy prawne, w tym w szczególności ustawa o finansach publicznych z dnia 27.08.2009 r. po nowelizacji przyjętej w dniu 16.12.2010 r. i przepisy wprowadzające tę ustawę,
- Wieloletnia Prognoza Finansowa m.st. Warszawy na lata 2011-2033 w części dotyczącej 2012 r.,

- bieżący monitoring i analiza sytuacji finansowej Miasta na podstawie danych o realizacji budżetu,
- przewidywane przez Ministerstwo Finansów kierunki rozwoju sytuacji gospodarczej w kraju, w tym prognozowane parametry makroekonomiczne, przedstawione w dokumentach rządowych, w tym w zaktualizowanym Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2011-2014 i opracowanym na tej podstawie wstępnym projekcie ustawy budżetowej państwa na 2012 r. (przyjętym przez rząd w maju br.),
- analiza możliwych zmian w przepisach pod kątem ich wpływu na sytuację finansową Miasta w 2012 r. i w kolejnych latach, w tym m.in. ewentualnego wprowadzenia począwszy od 2012 r. dodatkowych mechanizmów oszczędnościowych mających na celu ograniczenie poziomu deficytu i przyrostu długu podsektora samorządowego jako całości,
- analiza uwarunkowań zewnętrznych działania Miasta w kontekście utrzymywania się ryzyk globalnych, w tym m.in. ryzyk inflacyjnych, fiskalnych, geopolitycznych, z możliwością ich oddziaływania na sytuację gospodarczą w kraju, a co za tym idzie na sytuację finansową Miasta w 2012 r. i w latach następnych,
- przewidywane zmiany czynników endogenicznych, w tym lokalnej polityki w zakresie podatków i opłat, kształtowania cen usług komunalnych świadczonych przez jednostki organizacyjne Miasta, zmiany dotyczące zarządzania majątkiem Miasta,
- analiza założeń pod kątem zachowania stabilności finansowej Miasta, dotyczących kształtowania się takich parametrów budżetowych jak: wysokość deficytu, wynik operacyjny rozumiany jako różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi w kontekście przepisu art. 242 ustawy o finansach publicznych z dnia 27.08.2009 r., który wprowadził zasadę bilansowania się budżetu operacyjnego począwszy od 2011 r., poziom zadłużenia w aspekcie aktualnie obowiązujących norm ostrożnościowych oraz nowej normy obowiązującej dla okresu od 1 stycznia 2014 r., koszty obsługi długu w kontekście utrzymywania się niestabilnej sytuacji na światowych rynkach finansowych,
- planowana absorpcja środków z Unii Europejskiej w ramach perspektywy finansowej 2007-2013.

Zakłada się, że podstawą projektu budżetu na 2012 r. będą parametry makroekonomiczne przyjęte przez Ministerstwo Finansów w zaktualizowanym Wieloletnim Planie Finansowym Państwa na lata 2011-2014 w zakresie dotyczącym 2012 r. i opracowanym na tej podstawie przez rząd projekcie ustawy budżetowej państwa na 2012 r., w tym w szczególności:

- dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych (średnioroczna)	102,8%,
- dynamika realna Produktu Krajowego Brutto	104,0%,
- dynamika realna przeciętnego wynagrodzenia brutto	
w gospodarce narodowej	102,9%,
- dynamika przeciętnego zatrudnienia w gospodarce	101,3%.

Projekt budżetu m. st. Warszawy na rok 2012 będzie sporządzony w cenach bieżących.

4. AKTUALNY STAN FINANSÓW M. ST. WARSZAWY

Spowolnienie tempa wzrostu gospodarczego w latach 2009-2010 negatywnie wpłynęło na sytuację finansową Miasta. Istotnemu osłabieniu, a w niektórych przypadkach nawet załamaniu, uległa dynamika dochodów własnych. W największym stopniu niekorzystny efekt spowolnienia widoczny był w spadku wpływów z podatków dochodowych PIT i CIT, które są silnie zdeterminowane czynnikami makroekonomicznymi, jak również z podatku od czynności cywilno-prawnych oraz ze sprzedaży majątku. Negatywny wpływ spowolnienia tempa wzrostu gospodarczego wzmocniony został w Warszawie ze względu na strukturę dochodów charakteryzującą się stosunkowo wysokim udziałem dochodów własnych (około 80%), z czego źródła dochodów ściśle skorelowane z aktywnością gospodarczą stanowią ponad połowę tych dochodów.

Negatywne zjawiska mające wpływ na dochody zostały wzmocnione w Warszawie także poprzez obowiązujące algorytmy ustalania należnych wpływów z tytułu udziału w podatkach dochodowych odwołujące się do danych historycznych sprzed dwóch lat. Przyspieszeniu tempa wzrostu gospodarczego i poprawie innych wskaźników makroekonomicznych w 2010 r. towarzyszył znacznie głębszy niż w 2009 r. spadek nominalny dochodów podatkowych, powiązanych z koniunkturą. W największym stopniu zjawisko to było widoczne w odniesieniu do podatku CIT. W 2010 r. pomimo lepszej sytuacji przedsiębiorstw dochody budżetowe z CIT spadły nominalnie w stosunku rocznym o 160 mln zł, tj. o 23%. Warto podkreślić, iż w 2009 r. dochody te w relacji do roku poprzedniego spadły o 14%. Spowodowane to było niekorzystnym saldem rozliczenia rocznego CIT za 2009 r. oraz faktem odliczania przez przedsiębiorców w bieżących zaliczkach strat poniesionych w okresie spowolnienia.

Z podobnych przyczyn nastąpiło wyhamowanie tempa wzrostu dochodów z PIT, zwłaszcza od podatników prowadzących działalność gospodarczą i rozliczających się według jednolitej stawki 19%, przy czym skala zmniejszenia tych dochodów w 2010 r. względem roku poprzedniego była niższa niż w przypadku podatku CIT, wyniosła bowiem 110 mln zł czyli 3%. Ponadto w związku z obniżeniem aktywności transakcyjnej na rynku nieruchomości nastąpił poważny spadek dochodów Miasta ze sprzedaży mienia. Ze względu na rozmiary

opóźnionych skutków spowolnienia i ich negatywnego wpływu na dochody Miasta w 2010 r. kontynuowano działania dostosowujące budżet do obniżonych możliwości dochodowych Miasta. Polegały one na ograniczeniu wydatków bieżących oraz równolegle na ograniczeniu spadku dochodów w efekcie m.in. waloryzacji stawek podatków i opłat lokalnych, aktualizacji stawek czynszu za mieszkania komunalne w ramach polityki gospodarowania komunalnym zasobem mieszkaniowym, systematycznie prowadzonej aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste, pozyskaniu ponadplanowych dochodów z UE tytułem dofinansowania projektów inwestycyjnych. Wdrożony w latach 2009-2010 program ograniczenia wydatków pozwolił na dostosowanie budżetu do zmienionych uwarunkowań zewnętrznych i niezakłócone finansowanie wieloletniego programu inwestycyjnego Miasta.

Dzięki działaniom Miasta zorientowanym na optymalizację dochodów i wydatków budżetowych wynik operacyjny budżetu na koniec 2010 r. - traktowany jako różnica między dochodami bieżącymi i wydatkami bieżącymi - zamknął się nadwyżką w kwocie 334 mln zł.

Pomimo niekorzystnego wpływu czynników egzogenicznych na dochody budżetowe, wydatki inwestycyjne Miasta w 2010 r. wzrosły wobec poprzedniego roku do kwoty 2,6 mld zł, tj. były wyższe o blisko 0,5 mld zł, tj. o 23% od zrealizowanych w roku 2009. Tym samym udział wydatków inwestycyjnych w całości wydatków wzrósł do 21,4% (wobec 18,5% w 2009 r.). Po raz trzeci roczna zagregowana wartość wydatków inwestycyjnych Miasta przekroczyła 2 mld zł.

Rok budżetowy 2010 zamknął się deficytem rozumianym jako różnica między dochodami i wydatkami. Konsekwentnie prowadzone działania dostosowawcze i oszczędnościowe pozwoliły na znaczące obniżenie jego kwoty - o ponad 1 mld zł, tj. o 40% - w stosunku do założonej w budżecie.

Potwierdzeniem stabilnej sytuacji finansowej m.st. Warszawy w 2010 r. było utrzymanie wysokiej oceny ratingowej, tj. na poziomie A2, przyznanej przez międzynarodową Agencję Ratingową Moody's w grudniu 2010 r. Rating na najwyższym możliwym poziomie odzwierciedla dobre wyniki działalności operacyjnej Miasta w ostatnich latach oraz wskaźniki zadłużenia i obsługi długu, jak również wiarygodne plany finansowania rozwoju w przyszłości. Wzorem lat ubiegłych, gospodarka finansowa Miasta została poddana badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta uzyskując pozytywne oceny.

Prognozowane na 2011 r. dochody budżetowe Miasta wykazują wzrost nominalny wobec roku poprzedniego o około 8%. Jest to głównie efektem znaczącego zwiększenia wobec 2010 r. zakładanego strumienia środków z UE tytułem dofinansowania projektów inwestycyjnych oraz tzw. „miękkich” związanych z wydatkami bieżącymi. Oczekuje się, że postępująca poprawa koniunktury w gospodarce będzie korzystnie oddziaływać na

dynamikę dochodów własnych powodując stopniowe przyspieszenie tempa wzrostu dochodów podatkowych Miasta i z innych źródeł zdeterminowanych czynnikami makroekonomicznymi. W świetle prognozowanych na br. wskaźników makroekonomicznych oraz aktualnych wyników budżetu za okres pierwszych pięciu miesięcy br. realizacja planu dochodów własnych pozyskiwanych z podatków - zarówno wspólnych z budżetem państwa, realizowanych za pośrednictwem urzędów skarbowych, jak i lokalnych - wydaje się być niezagrażona. Pozostaje natomiast niepewność odnośnie do wpływów i ich tendencji w zakresie innych pozycji dochodów budżetowych - zarówno własnych, jak i zewnętrznych - niezależnych lub częściowo zależnych od Miasta. Powyższe odnosi się w szczególności do dochodów z UE, których udział w całości planowanych na br. dochodów budżetowych wydatnie wzrósł, tj. do około 8%. Generuje to zwiększone potencjalne ryzyka dla realizacji planu dochodów uzasadnione możliwymi zmianami w harmonogramach realizacji zadań, co skutkuje zmianami w harmonogramach płatności tytułem dofinansowania z budżetu UE. Element niepewności ma też ciągle odniesienie do dochodów ze sprzedaży mienia, które są uzależnione od sytuacji na rynku obrotu nieruchomościami.

Począwszy od 2011 r. możliwość dowolnego planowania wydatków w sferze bieżącej ogranicza wprowadzona w ustawie o finansach publicznych z 27 sierpnia 2009 r. reguła bilansowania się budżetu bieżącego, zgodnie z którą wydatki bieżące w danym roku budżetowym nie mogą być większe niż dochody bieżące powiększone o nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych i wolne środki na rachunku bieżącym budżetu wynikające z rozliczeń kredytów, pożyczek, wyemitowanych papierów wartościowych z lat ubiegłych w części finansującej deficyt budżetu. Oznacza to, że poziom wydatków bieżących zarówno na etapie planowania, jak i realizacji budżetu determinowany jest wysokością możliwych do osiągnięcia dochodów bieżących.

Ustawa o finansach publicznych z 2009 r. wprowadziła także nową regułę fiskalną odnoszącą się do limitu kosztów obsługi zadłużenia jednostki samorządu terytorialnego, obowiązującą dla okresu planistycznego od 1 stycznia 2014 r. W metodologii ustalania tej normy uwzględnia się sytuację budżetową jednostki w okresie przejściowym, tj. w latach 2011-2013. Ze względu na priorytet nadany przedsięwzięciom inwestycyjnym w celu realizacji wieloletniego programu inwestycyjnego Miasta wydatki na rozwój w 2011 r. zostały określone na poziomie wyższym o 28% w stosunku do środków zaangażowanych na ten cel w 2010 r. Zagregowana roczna wartość wydatków majątkowych planowana jest na ponad 3,3 mld zł, tj. na poziomie rekordowo wysokim w historii Miasta. Tym samym udział wydatków inwestycyjnych w całości wydatków wzrasta do poziomu ponad 24% wobec wartości tego wskaźnika w ostatnich latach utrzymującej się w przedziale między 18% a 21%. Ważnym źródłem współfinansowania wysokiego poziomu wydatków inwestycyjnych są środki bezzwrotne z UE. Uzupełnieniem finansowania zwiększonych

wydatków inwestycyjnych są środki zwrotne z emisji obligacji w kwocie 600 mln zł oraz kredyty pochodzące z międzynarodowych instytucji finansowych w wysokości 200 mln zł.

Finansowanie potrzeb pożyczkowych Miasta poprzez wykorzystywanie środków zwrotnych pozwala na utrzymanie wysokiej zdolności absorpcyjnej środków z UE, tj. zapewnienia finansowania wymaganego udziału własnego w projektach inwestycyjnych korzystających ze wsparcia z UE, a także umożliwia prefinansowanie inwestycji z własnych środków do momentu uzyskania refundacji wydatków.

W 2011 r. planowane jest też pozyskanie istotnych środków z prywatyzacji w wysokości 779,5 mln zł z przeznaczeniem na cele rozwojowe. Na koniec 2011 r. poziom zobowiązań zwrotnych wyniesie 5.852 mld zł przy wskaźniku zadłużenia na poziomie o 8 punktów procentowych poniżej ustawowego limitu. Planuje się także, że na spłatę rat kredytów i pożyczek zaciągniętych w latach ubiegłych przeznaczonych zostanie 236.662 tys. zł.

5. PERSPEKTYWA FINANSOWA DLA M. ST. WARSZAWY NA ROK 2012 I LATA NASTĘPNE

Główne cele i wyzwania polityki budżetowej Miasta w 2012 r. i w latach następnych zostały uwzględnione i zaprezentowane w Wieloletniej Prognozie Finansowej m.st. Warszawy na lata 2011-2033.

Przewiduje się, że warunki zewnętrzne gospodarki budżetowej Miasta będą ulegać stopniowej poprawie.

W najbliższych latach wraz z poprawą koniunktury w gospodarce można spodziewać się powolnego wzrostu dynamiki dochodów własnych, w tym podatkowych, z tytułu udziału w podatkach dochodowych budżetu państwa, tj. z PIT i z CIT. Będzie to efektem stopniowego wygaszania negatywnych skutków spowolnienia, co znajdzie odbicie w zmniejszeniu skali rozliczania przez podatników strat z lat ubiegłych w bieżących zaliczkach i rozliczeniu rocznym. W rezultacie dochody z podatku dochodowego od osób prawnych i z podatku dochodowego od osób fizycznych w części dotyczącej podatników prowadzących działalność gospodarczą i rozliczających się wg jednolitej stawki 19% mogą być wyższe niż w okresie spowolnienia w latach 2009-2010. Zakłada się, że na dynamikę dochodów podatkowych korzystnie będzie też oddziaływać stopniowa poprawa na rynku pracy i spadek stopy bezrobocia, przewidywany wzrost zatrudnienia w latach 2011-2014 w wyniku poprawiającej się sytuacji przedsiębiorstw, jak też prognozowane przyspieszenie realnego wzrostu płac w przedsiębiorstwach.

Należy zwrócić uwagę, że pomimo postępującej poprawy sytuacji gospodarczej perspektywy na najbliższą przyszłość nadal obciążone są elementem niepewności, w szczególności w odniesieniu do trwałości ożywienia w gospodarce globalnej, m.in. z powodu utrzymywania się dużej zmienności na rynkach finansowych na tle kryzysu

zadłużeniowego, niestabilnej sytuacji na światowych rynkach surowcowych i związanych z tym ryzyk inflacyjnych.

Wymienione zagrożenia implikują działania nakierowane na zachowanie ostrożności budżetowej na rok 2012 i lata najbliższe z powodu silnej zależności dochodów Warszawy od koniunktury gospodarczej.

Priorytetem polityki budżetowej Miasta w 2012 r. i w kolejnych latach będzie stopniowe ograniczanie deficytu budżetowego jako różnicy między dochodami i wydatkami w celu wzmocnienia finansów Warszawy i tym samym wzmocnienia potencjału rozwojowego Miasta w horyzoncie wieloletnim. Realizacja programu redukcji deficytu budżetowego i zadłużenia została rozłożona w czasie. Działania Miasta koncentrować będą się na racjonalizowaniu i optymalizowaniu parametrów budżetowych, aby zgodnie z przyjętym programem stabilizacji finansów Miasta od 2014 r. planowany wynik budżetu był nadwyżką budżetową przeznaczoną na spłatę rat kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych zaciągniętych na cele rozwojowe.

Ważnym celem polityki budżetowej Miasta będzie również poprawa wyniku budżetu operacyjnego w horyzoncie kilkuletnim. Zdolność do uzyskiwania dodatnich wyników operacyjnych jest również istotna z punktu widzenia utrzymania wysokiego potencjału w zakresie absorpcji środków z UE.

Poziom nadwyżki operacyjnej kształtować będzie w istotny sposób poziom wiarygodności kredytowej Miasta.

Realizacja priorytetów polityki budżetowej przez Miasto będzie wymagała szczególnej determinacji i konsekwencji bowiem elastyczność wydatków bieżących w 2012 r. i w kolejnych latach znacząco ogranicza potrzeba zapewnienia pełnego finansowania wydatków obligatoryjnych określonych ustawami oraz umowami długofalowymi zawartymi przez Miasto. Pełne finansowanie muszą mieć zapewnione takie wydatki, jak: wpłata do budżetu państwa na zwiększenie subwencji równoważącej, tj. tzw. „janosikowe” w kwocie niższej od notowanej w poprzednich latach jako skutek proporcjonalnie głębszego niż w kraju obniżenia się wskaźnika podstawowych dochodów podatkowych m.st. Warszawy w przeliczeniu na jednego mieszkańca w części gminnej i powiatowej w wyniku opóźnionych skutków spowolnienia w 2010 r., koszty zakupu usług komunikacji miejskiej (przewidywany wzrost tych wydatków w 2011 r. - o około 14% w stosunku do roku 2010 r.), koszty obsługi długu, środki na potencjalne spłaty udzielonych przez Miasto poręczeń i gwarancji.

Ważnym celem Miasta w 2012 r. i w następnych latach będzie dalsze konsekwentne prowadzenie restrukturyzacji kosztowej działalności operacyjnej oraz identyfikowanie i wykorzystywanie rezerw zarówno w zakresie pozyskiwania dochodów, jak i finansowania zadań bieżących i inwestycyjnych. Działania efektywnościowe i racjonalizujące wydatki

bieżące będą kontynuowane w szczególności w obszarach, które generują wysokie koszty, a Miasto ma wpływ na ich kształtowanie. Wśród nich znajdują się przede wszystkim: transport i komunikacja, oświata i edukacja, gospodarka mieszkaniowa, administracja.

W celu zwiększenia efektywności wydatków bieżących rozważa się podejmowanie działań w kierunku ograniczania kosztów niektórych usług realizujących funkcje wsparcia, takie jak obsługa administracyjna, księgowa, zamówienia publiczne i inne usługi podobnego typu, poprzez wykorzystanie efektów skali i synergii oraz zastosowanie najlepszych wzorców działania.

Działania racjonalizujące wydatki bieżące podejmowane w latach poprzednich i realizowane w 2012 r. spowodują, że kwota planowanych wydatków bieżących poza wydatkami obligatoryjnymi będzie niższa o około 8% od planowanej kwoty wydatków w 2011 r.

Istotnym aspektem polityki budżetowej Miasta w 2012 r. i w następnych latach będzie też kontynuowanie procesu optymalizacji zależnych lub częściowo zależnych od Miasta czynników kształtujących dochody niepodatkowe i podatkowe oraz poszukiwanie możliwości zwiększania aktualnych źródeł dochodów przy wykorzystaniu możliwości, jakie dają przepisy, w tym zawarte w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Ważne będzie także aktywne poszukiwanie i wykorzystywanie alternatywnych mechanizmów realizacji zadań publicznych, tak jak np. partnerstwo publiczno – prywatne oraz badanie możliwości wykorzystania innych mechanizmów typu: koncesje na roboty budowlane lub usługi, metoda tzw. trzeciej strony finansującej, długoterminowy outsourcing usług publicznych.

W 2012 r. planuje się utrzymanie relatywnie wysokiego poziomu inwestycji w warunkach dalszego utrzymywania się ograniczonych możliwości budżetowych.

Przewiduje się, że udział wydatków inwestycyjnych w całości wydatków Miasta na 2012 r. osiągnie poziom ponad 19%. Powyższe oznacza, że co piąta złotówka z budżetu zostanie przeznaczona na rozwój. Zgodnie z Wieloletnią Prognozą Finansową m.st. Warszawy na lata 2011-2033 zagregowana wartość nakładów inwestycyjnych na lata 2011-2014 r. wyniesie 9,6 mld zł.

Kontynuowane będą dotychczasowe inicjatywy w kierunku podniesienia efektywności zarządzania i wydatkowania środków publicznych oraz zwiększania przejrzystości finansów Miasta, czemu służyć będzie m.in. dalszy rozwój w 2012 r. i w latach następnych budżetowania zadaniowego, w tym w szczególności wykorzystanie w szerszym niż dotychczas zakresie mierników oceny efektów działalności stanowiących zobiektywizowane narzędzia pomiaru stopnia realizacji celów zadań. Mierniki pozwalają na porównanie uzyskanych wyników w czasie, jak też na dokonywanie porównań między

jednostkami organizacyjnymi Miasta, co jest szczególnie ważne z punktu widzenia optymalizacji wydatków.

6. ZAŁOŻENIA W ZAKRESIE PLANOWANIA DOCHODÓW MIASTA

Ustalenie projektowanych kwot dochodów budżetowych na rok 2012 i lata następne nastąpi w oparciu o:

- prognozy podstawowych wskaźników makroekonomicznych,
- przewidywane wykonanie dochodów budżetowych w roku 2011,
- przewidywane skutki dla dochodów Miasta w 2012 r. i w latach następnych ryzyk w otoczeniu makroekonomicznym,
- wprowadzone i planowane zmiany systemowe w podatkach,
- przepisy podatkowe i prognozowane stawki podatków i opłat lokalnych,
- informacje uzyskane z Ministerstwa Finansów i Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego o przyznanych Miastu kwotach subwencji i dotacji oraz prognozowanych wpływach z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych,
- dostępne dokumenty rządowe, w tym w szczególności zaktualizowany Wieloletni Plan Finansowy Państwa na lata 2011-2014 (z kwietnia br.), wstępny projekt ustawy budżetowej państwa na 2012 r.(z maja br.), Program konwergencji (aktualizacja z kwietnia br.).

Poziom i wydajność głównych źródeł dochodów budżetowych, w tym w szczególności z udziałów w podatkach dochodowych, podatków pobieranych przez urzędy skarbowe, w tym głównie podatek od czynności cywilno-prawnych, są niezależne od działań Miasta przy silnym zdeterminowaniu stanem koniunktury gospodarczej oraz polityką podatkową państwa. Na wielkość prognozy dochodów budżetu Miasta w 2012 r. istotny wpływ będą więc miały: rozwój sytuacji gospodarczej określony prognozami Ministerstwa Finansów w zakresie czynników makroekonomicznych oraz skutki zmian systemowych wprowadzonych w podatkach dochodowych.

Przewiduje się, że dochody Miasta związane z działalnością bieżącą osiągną w 2012 r. poziom wyższy o ok. 4,0% - 6% od planowanego na 2011 r. Zakładana wartość dofinansowania projektów realizowanych w ramach programów UE daje możliwość zwiększenia kwoty dochodów ogółem w ujęciu nominalnym wobec dochodów planowanych na 2011 r.

6.1. Dochody bieżące

Dochody Miasta z tytułu udziału w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa należą do grupy dochodów najbardziej wrażliwych na niekorzystne zmiany w koniunkturze gospodarczej , a jednocześnie stanowią ponad 40% dochodów Miasta ogółem i ponad 50% dochodów własnych.

Prognozę **dochodów z tytułu udziału w podatku od osób fizycznych** determinują w szczególności:

- dynamika funduszu wynagrodzeń od podatników rozliczających się wg skali określona poprzez: wzrost nominalnego przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, wzrost przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej,
- wzrost świadczeń społecznych, w tym emerytur i rent,
- zakładany spadek liczby emerytów i rencistów, w tym: spadek liczby emerytów z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, spadek liczby emerytów rolników indywidualnych,
- dynamika dochodów z PIT od podatników prowadzących działalność gospodarczą i rozliczających się wg jednolitej stawki 19%.

Przewiduje się, że dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych w 2012 r. będą wyższe o około 9% - 11% od przewidywanej kwoty dochodów z PIT w 2011 r.

Zakładany wzrost dochodów sektora finansów publicznych stanowiących podstawę kalkulacji dochodów Miasta z udziału w ogólnych wpływach z PIT jest efektem:

- korzystniejszego niż w okresie spowolnienia gospodarczego w latach 2009-2010 kształtowania się wskaźników makroekonomicznych w wyniku poprawy sytuacji na rynku pracy i spadku bezrobocia, wzrostu zatrudnienia w gospodarce narodowej, przyspieszenia dynamiki wynagrodzeń w przedsiębiorstwach,
- przyspieszenia dynamiki dochodów z PIT uzyskiwanych od podatników prowadzących działalność gospodarczą i rozliczających się wg jednolitej stawki 19%,
- utrzymania na niezmiennym poziomie najważniejszych parametrów systemu podatkowego, tj. progów podatkowych, kwoty zmniejszającej podatek, kwoty zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodu oraz większości limitów ulg podatkowych, co oznacza wzrost wpływów z podatku PIT w stopniu wyższym niż proporcjonalny w relacji do wzrostu bazy podatkowej.

Prognoza dochodów Miasta z udziału w PIT wynika z przyjęcia następujących założeń:

- wzrost ogólnych wpływów z PIT sektora finansów publicznych stanowiących podstawę kalkulacji dochodów z tytułu udziału w PIT dla jednostek samorządu terytorialnego w stosunku do przewidywanego wykonania tych dochodów na koniec

bieżącego roku o około 8% - 9% wynikający z przyjętej dynamiki wskaźników makroekonomicznych kształtujących dochody z PIT,

- przyspieszenie dynamiki dochodów z podatku PIT od podatników prowadzących działalność gospodarczą i rozliczających się wg jednolitej stawki 19% ze względu na poprawę koniunktury i wzrost aktywności gospodarczej podmiotów, jak też z powodu stopniowego wygaszania negatywnych skutków spowolnienia i ograniczania rozliczania przez podatników strat za lata poprzednie w ramach bieżących zaliczek na podatek, co przyniosło spadek dochodów Miasta z udziału w PIT w 2009 r. i w 2010 r.,
- przewidywany niewielki wzrost wskaźnika udziału podatku należnego odprowadzonego od podatników zamieszkałych na terenie m.st. Warszawy w podatku należnym dla kraju wynikający z rozliczenia podatku za 2010 r., tj. z 12,06% w budżecie na 2011 r. do około 12,18% w planie na 2012 r. Zakładane zwiększenie wskaźnika partycypacji Warszawy w podatku należnym dla kraju jest efektem relatywnie lepszej niż w kraju sytuacji na rynku pracy w wyniku mniej dotkliwych skutków spowolnienia gospodarczego, jak też rozwoju pozytywnych procesów w gospodarce lokalnej stymulowanych poprzez organizację finałów Mistrzostw Europy w piłce nożnej w 2012 r.,
- przewidywany wzrost w 2012 r. wskaźnika udziału dla wszystkich gmin w kraju w planowanych ogólnych wpływach z PIT zgodnie z dotychczasową tendencją, tj. z 37,12% w 2010 r. do około 37,39% w 2012 r. w związku ze zmianami liczby pensjonariuszy domów opieki społecznej, w części powiatowej na dotychczasowym poziomie – 10,25%.

Dochody z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych należą do najbardziej wrażliwych na wahania koniunktury. W przypadku dochodów z tego podatku negatywny wpływ spowolnienia gospodarczego w latach 2009-2010 uwidocznił się najszybciej i w największym stopniu powodując silny spadek tych dochodów pomimo utrzymujących się dodatnich wskaźników wzrostu gospodarczego i poprawiających się wskaźników ekonomiczno-finansowych przedsiębiorstw. Powyższe wskazuje na procykliczny charakter dochodów z CIT, co oznacza, że w okresie ożywienia elastyczność wpływów z CIT względem wzrostu gospodarczego kształtuje się znacznie powyżej 1, podczas gdy w okresie spowolnienia może być nawet ujemna.

Zakłada się stopniowy wzrost dynamiki dochodów z CIT w 2012 r. i w latach następnych ze względu na wzrost bieżących zaliczek na podatek dochodowy w wyniku poprawy sytuacji przedsiębiorstw, jak też z uwagi na fakt, że straty poniesione w okresie spowolnienia zostaną w znacznej części odliczone w 2010 r. i w 2011 r. W związku z powyższym generalnie korzystny dla budżetu efekt rozliczenia rocznego powinien ulegać w 2012 r. i w latach następnych znaczącej poprawie.

Prognozę dochodów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych posiadających siedzibę na obszarze m.st. Warszawy na 2012 r. określono przy wykorzystaniu wskaźników makroekonomicznych, w tym na podstawie realnej dynamiki Produktu Krajowego Brutto oraz wskaźnika wzrostu cen i usług konsumpcyjnych i inwestycyjnych, jak też w oparciu o wyróżnione dwa czynniki oddziałujące na wysokość uzyskiwanych wpływów z CIT, które stanowią: prognozowane ogólne dochody z CIT dla kraju i udział m.st. Warszawy w ogólnych wpływach z CIT.

Prognoza dochodów z tego podatku uwzględnia ustawowy udział w ogólnych wpływach z tego podatku, który wynosi dla gmin – 6,71% i dla powiatów – 1,40%.

Dochody z podatku od czynności cywilno – prawnych wykazują znacząco elastyczność na zmiany w koniunkturze gospodarczej.

Wpływy z tego podatku są uzależnione od ilości i wartości transakcji podlegających temu podatkowi, zawieranych w szczególności na rynku obrotu nieruchomości. Utrzymująca się dekonunktura na warszawskim rynku nieruchomości spowodowała głęboki spadek tych dochodów w 2009 r. w stosunku do dochodów roku 2007 i 2008. W 2010 r. i w pierwszych pięciu miesiącach br. odnotowano wprawdzie dodatnią dynamikę zmian względem tego samego okresu roku poprzedniego, głównie w związku z wysokimi jednorazowymi wpływami od osób prawnych od transakcji dotyczących zbycia udziałów w spółkach, jednak poziom tych dochodów pozostaje ciągle daleko poniżej kwot uzyskiwanych z tego źródła w okresie dobrej koniunktury w gospodarce i wysokich obrotów na rynku nieruchomości.

W 2012 r. i w następnych latach zakłada się stopniową odbudowę wpływów z tego podatku, tak, że w 2014 r. powinny one osiągnąć poziom zbliżony do zanotowanego w okresie systematycznych wzrostów tych dochodów. Oczekiwana dodatnia dynamika tych dochodów w 2012 r. i w następnych latach będzie głównie pochodną poprawy ogólnej koniunktury w gospodarce i w ślad za tym zwiększenia liczby zawieranych transakcji, w tym na rynku nieruchomości. W świetle dostępnych prognoz sytuacja na warszawskim rynku mieszkaniowym w najbliższej przyszłości będzie przebiegać pod wpływem utrzymywania się rosnącej podaży mieszkań przy niewielkich różnicach w cenach i stopniowym wygaszaniu programu „Rodzina na swoim”. Ten ostatni czynnik może stymulować pozytywnie aktywność transakcyjną na warszawskim rynku mieszkaniowym.

Prognozę dochodów z tego podatku na 2012 r. określa się przy założeniu zwiększonej aktywności transakcyjnej podmiotów w związku z pozytywnym rozwojem sytuacji w gospodarce, co pozwoli na utrzymanie wzrostowej tendencji tych dochodów.

Dotacje celowe otrzymywane z budżetu państwa planuje się przy założeniu utrzymania ich nominalnego poziomu wynikającego z planu na 2011 r. W przypadku subwencji ogólnej, w tym oświatowej, zakłada się wzrost nominalny tych

dochodów wobec planowanych na 2011 r. w granicach 4%-6%, co będzie pochodną zwiększenia globalnej wielkości części oświatowej subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r. o 3,9% i korzystnego dla Miasta kształtowania się elementów stanowiących podstawę podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego. Obowiązujące przepisy gwarantują utrzymanie co najmniej nominalnego poziomu środków tytułem subwencji oświatowej w skali kraju z 2011 r.

W zakresie **podatków i opłat lokalnych**, szczególnie podatek od nieruchomości stanowi stabilne źródło dochodów podatkowych. W 2012 r. zakłada się kontynuowanie wzrostowego trendu wpływów z tego podatku i zwiększenie dochodów wobec planowanych w 2011 r. o 3% - 5% , tj. w tempie zbliżonym do notowanego w poprzednich latach.

Zakładany wzrost dochodów w 2012 r. będzie pochodną:

- kontynuowania dotychczasowej polityki podatkowej polegającej na wykorzystywaniu ograniczonych możliwości, które daje ustawa o podatkach i opłatach lokalnych, poprzez korektę stawek podatkowych w ramach stawek maksymalnych określonych przez Ministra Finansów ,
- poszerzania bazy podatkowej poprzez zwiększanie powierzchni podlegającej opodatkowaniu, w dotychczasowym tempie, co ma odniesienie w szczególności do podatników stanowiących osoby fizyczne w związku z utrzymującym się wzrostowym trendem oddawanych mieszkań do użytkowania w Warszawie i wydawanych pozwoleń na budowę związku z nowymi inwestycjami na rynku mieszkaniowym,
- utrzymywanie na wysokim poziomie ściągальności należności podatkowych m.in. poprzez podejmowanie czynności w celu windykacji zaległości podatkowych.

Prognozę dochodów z **podatku od środków transportowych na 2012 r.** ustalono w oparciu o przewidywane wykonanie tych dochodów w 2011 roku oraz prognozę zmiany w bazie podatkowej. Zakłada się utrzymanie prognozowanych na 2012 wielkości dochodów z tego podatku na poziomie zbliżonym do ich przewidywanego wykonania w br.

Dochody z gospodarowania mieniem m.st. Warszawy obejmują w szczególności wpływy z najmu i dzierżawy mienia, opłaty za zarząd, użytkowanie wieczyste nieruchomości, dywidendę od spółek. Prognoza tej kategorii dochodów uwzględnia możliwości, jakie stwarza Wieloletni Program Gospodarowania Zasobem Lokalnym m.st. Warszawy na lata 2008-2012 i stanowiąca istotny element tego programu realizowana od 2009 r. polityka czynszowa zakładająca m.in. coroczną korektę stawki czynszu podstawowego z tytułu najmu komunalnych lokali mieszkalnych w dzielnicach w stopniu równym średniemu wskaźnikowi wzrostu cen i towarów

konsumpcyjnych przy respektowaniu zasad określonych w Zarządzeniu Prezydenta m.st. Warszawy w tej sprawie. Urealnione stawki czynszu podstawowego i ich zakładana waloryzacja w cyklach rocznych zostały wdrożone począwszy od II półrocza 2009 r. przy jednoczesnym wprowadzeniu stref i programu osłonowego. Efektem wprowadzenia tych zasad naliczania czynszu z tytułu najmu lokali mieszkalnych jest zwiększenie efektywności zarządzania majątkiem komunalnym w obszarze gospodarowania miejskim zasobem mieszkaniowym.

Przewiduje się, że w 2012 r. możliwy jest 2% - 3% wzrost dochodów z tytułu najmu i dzierżawy w stosunku do wykonanych w 2011 r., głównie jako skutek zakładanej korekty stawek czynszu z tytułu najmu komunalnych lokali mieszkalnych i użytkowych i poprawy ściągalności należności w tym zakresie.

W prognozie dochodów z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste nieruchomości założono dotychczasowe tempo aktualizacji wycen gruntów, od którego zależy wysokość opłat rocznych za użytkowanie wieczyste.

6.2. Dochody majątkowe

6.2.1. Środki na dofinansowanie projektów realizowanych w ramach programów UE

Skuteczne pozyskiwanie przez Miasto środków z UE i z innych źródeł pomocowych tytułem dofinansowania projektów inwestycyjnych pozwala na zwiększenie dynamiki dochodów ogółem w warunkach utrzymywania się obniżonej dynamiki dochodów własnych, w tym z podatków, na skutek przesuniętych w czasie skutków spowolnienia. W 2010 r. Warszawa pozyskała 372,2 mln zł bezzwrotnego wsparcia z UE w związku z realizacją projektów inwestycyjnych, co stanowiło kwotę wyższą blisko o 60% od wartości środków z tego tytułu uzyskanych w 2009 r. Środki planowane do pozyskania w 2011 r. tytułem dofinansowania miejskich inwestycji z budżetu UE i z innych źródeł pomocowych opiewają na kwotę 960 mln zł.

Potencjalne możliwości absorpcji środków z funduszy strukturalnych i z innych źródeł pomocowych w 2012 r. w ramach perspektywy finansowej 2007 – 2013 uwzględnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2011-2033 na podstawie już podpisanych umów o dofinansowanie lub planowanych do podpisania w trakcie br. szacowane są na około 920 mln zł. Możliwe do pozyskania środki dotyczą projektów współfinansowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko i z innych środków pomocowych, w tym z Europejskiego Obszaru Gospodarczego w ramach dwóch instrumentów finansowych: Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Planowane jest też dofinansowanie z przeznaczeniem na tzw. projekty „miękkie” związane z wydatkami bieżącymi w kwocie około 37 mln zł z Europejskiego Funduszu Społecznego, ze środków

programów wspólnotowych ustanawianych przez Komisję Europejską/Radę Unii Europejskiej w postaci wieloletnich lub rocznych programów realizujących cele polityk wspólnotowych (Comenius, INTERREG), z innych źródeł pomocowych, w tym z Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Istotna z punktu widzenia poziomu możliwych do pozyskania środków z UE jest też zdolność absorpcyjna Miasta, tj. zdolność do zapewnienia wkładu własnego tytułem współfinansowania i w związku z koniecznością częściowego prefinansowania, ponieważ środki unijne mają głównie charakter refundacji poniesionych wydatków. Zwiększenie aktywności Miasta począwszy od 2009 r. na rynkach kredytowych i papierów dłużnych ma również na celu wzmocnienie potencjału Warszawy w tym zakresie.

Przewiduje się, że łączne dofinansowanie przyznane Miastu ze środków UE w ramach perspektywy finansowej na lata 2007-2013 wyniesie w latach 2010-2014 około 4 mld zł.

6.2.2. Inne dochody majątkowe

Dochody ze sprzedaży mienia są determinowane stanem koniunktury w gospodarce, w tym przede wszystkim na rynku obrotu nieruchomościami. Obniżone tempo wzrostu gospodarczego w latach 2009-2010 wpłynęło negatywnie na sytuację na warszawskim rynku nieruchomości. Od 2009 r. obserwowany jest silny spadek aktywności transakcyjnej na warszawskim rynku obrotu nieruchomościami, co przekłada się negatywnie na poziom dochodów Miasta pozyskiwanych z tego tytułu. W 2009 r. dochody ze sprzedaży nieruchomości były niższe od planowanych o blisko 40%. Dochody z tego tytułu zrealizowane w 2010 r. były porównywalne z uzyskanymi w 2009 r. W dalszym ciągu brak jest oznak trwałej poprawy sytuacji na rynku nieruchomości, o czym świadczą dane za okres pierwszych czterech miesięcy br., zgodnie z którymi dochody za ten okres są zbliżone do kwot pozyskanych w tym samym czasie ub.r.

Spadkowe tendencje nie miały natomiast odniesienia do dochodów pozyskiwanych ze sprzedaży mieszkań komunalnych i lokali użytkowych, w przypadku których notowany był wzrost wpływów w latach 2009-2010 w ujęciu rocznym. Na 2011 r. roczny plan tych dochodów przyjęto w kwotach niższych niż wykonanie w 2010 r.

W 2012 r. i w kolejnych latach pozytywny rozwój sytuacji gospodarczej powinien przełożyć się na stopniową poprawę sytuacji na rynku obrotu nieruchomościami, jednak prognozy w tym zakresie obarczone są ciągle elementem niepewności.

Miasto będzie nadal prowadziło racjonalną politykę w zakresie gospodarowania majątkiem komunalnym, w tym w zakresie zbywania nieruchomości miejskich, uwzględniając przy wyborze formy wykorzystania majątku kalkulację ekonomiczną oraz długofalowe potrzeby Miasta. Niemniej utrzymywanie się słabszej koniunktury na rynku nieruchomości będzie niewątpliwie negatywnie wpływać na możliwości uzyskiwania dochodów dla Miasta z tego tytułu.

Zakłada się, że dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności mogą wzrosnąć o kilka procent wobec przewidywanego wykonania w 2011 r.

7. ZAŁOŻENIA W ZAKRESIE PLANOWANIA WYDATKÓW MIASTA

Wydatki Miasta na 2012 r. prognozowane są w warunkach utrzymywania się ograniczonych możliwości budżetowych w związku z konsekwentnie realizowanym programem ograniczania deficytu budżetowego przy założeniu pełnego sfinansowania wydatków „sztywnych” takich jak wpłata do budżetu państwa („janosikowe”), kosztów obsługi długu, potencjalnych kwot spłat udzielonych przez Miasto poręczeń w latach poprzednich oraz zobowiązań wynikających z długofalowych umów na zakup usług komunikacji miejskiej. Konieczna jest więc dalsza konsekwentna racjonalizacja wydatków bieżących, która pozwoli na optymalizowanie środków finansowych przeznaczonych na rozwój przy jednoczesnej dużej skali redukcji deficytu budżetowego założonej na 2012 r. w Wieloletniej Prognozie Finansowej m.st. Warszawy na lata 2011-2033. W tych warunkach uzasadnione jest dalsze prowadzenie działań zmierzających do zwiększenia efektywności wydatków w celu utrzymania stabilności finansowej Miasta w 2011 r. i w latach następnych.

Przewiduje się, że w wyniku działań efektywnościowych i racjonalizujących wydatki Miasta ogółem w 2012 r. zostaną ograniczone w stosunku do roku bieżącego o ok. 8% przy pełnym zabezpieczeniu finansowym wydatków na tzw. „janosikowe” i obsługę komunikacji publicznej (2,3 mld zł, tj. wzrost wobec planu na 2011 r. o około 14%).

7.1. Założenia dotyczące wydatków bieżących

W związku z ograniczonymi możliwościami budżetowymi Miasta wynikającymi w szczególności z dużej skali redukcji deficytu budżetowego oraz utrzymywaniem się niepewności w kształtowaniu się zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań funkcjonowania Miasta w 2012 r. i w latach następnych będzie kontynuowane racjonalizowanie wydatków bieżących.

Ograniczenia formalno-prawne dla wydatków bieżących w horyzoncie rocznym i wieloletnim wynikają z konieczności respektowania od 2011 r. na etapie planowania i realizacji budżetu zasady zrównoważonego budżetu bieżącego wyrażonej w art. 242 ustawy o finansach publicznych z 27.08.2009 r.

Priorytetem w zakresie planowania wydatków bieżących będzie zapewnienie prawidłowego funkcjonowania obiektów i urządzeń miejskiej infrastruktury technicznej i społecznej oraz zaspokojenie bieżących potrzeb w związku z realizacją zadań Miasta jako gminy i powiatu, w tym zadań powierzonych do realizacji dzielnicom przy uwzględnieniu

zwiększenia ich kompetencji w warunkach konsekwentnej racjonalizacji wydatków bieżących.

W ramach wydatków bieżących na 2012 r. uwzględnione zostaną przede wszystkim wydatki zdeterminowane w szczególności:

- wydatkami z tytułu obligatoryjnej wpłaty do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla gmin i powiatów („janosikowe”),
- wydatkami z tytułu obsługi długu w związku z zaciągniętymi w poprzednich latach i planowanymi do podjęcia w 2012 r. długoterminowymi zobowiązaniami z tytułu kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych, jak też potencjalnych spłat z tytułu udzielonych przez Miasto poręczeń i gwarancji,
- wydatkami stanowiącymi przedsięwzięcia wieloletnie, które zostały uwzględnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej m.st. Warszawy na lata 2011-2033 w części dotyczącej 2012 r.,
- wydatkami w związku z przekazanymi w br. i planowanymi do przekazania w przyszłym roku do użytkowania i do bieżącego utrzymania inwestycjami, w tym w szczególności w zakresie infrastruktury transportowej oraz w obszarze oświaty, kultury.

Wydatki bieżące zostaną ustalone przy generalnym założeniu utrzymania dotychczasowego zakresu i poziomu usług publicznych świadczonych przez Miasto na rzecz mieszkańców.

Obniżenie możliwości finansowych budżetu ze względu na ograniczone dochody (ubytek dochodów w wyniku spowolnienia i zmian systemowych w 2012 r. szacowany jest na 1,1 mld zł) **wymaga od dysponentów zwiększania efektywności gospodarowania środkami publicznymi, w szczególności w obszarach, które generują najwyższe koszty bieżące. Konieczne będzie utrzymanie zwiększonej dyscypliny budżetowej w zakresie tej kategorii wydatków, m.in. poprzez rygorystyczne respektowanie zasady oszczędności zdefiniowanej w ustawie o finansach publicznych jako uzyskiwanie najlepszych efektów z danych nakładów.**

7.1.1. Główne zadania w zakresie bieżącej działalności Miasta

7.1.1.1. w zakresie drogownictwa i komunikacji

Kontynuowane będą działania zmierzające do poprawy stopnia finansowania wydatków związanych z funkcjonowaniem komunikacji miejskiej dochodami pozyskiwanymi w tym zakresie przy dążeniu do doprowadzenia do stanu porównywalnego z innymi dużymi miastami oraz stopniowego powrotu wskaźnika samofinansowania wydatków na transport publiczny do poziomu uzyskiwanego z pierwszych lat dekady 2010. W tym celu podejmowane są działania mające na celu poprawę stopnia finansowania wydatków związanych z funkcjonowaniem komunikacji miejskiej dochodami uzyskiwanymi w tym

zakresie, m.in. poprzez zmiany taryfy biletowej, które zostały rozłożone na kilka kolejnych lat do 2014 r., zwiększenie liczby pasażerów korzystających z komunikacji publicznej, poprawę efektywności windykacji należności za przejazd bez ważnego biletu oraz rozbudowę sieci sprzedaży biletów i zwiększenie ich dostępności, promowanie nowych rozwiązań w zakresie sprzedaży biletów (sprzedaż przez Internet), jak też optymalizowanie wydatków związanych z działalnością podmiotów świadczących usługi przewozowe. Kontynuowane będą działania mające na celu rozszerzenie Strefy Płatnego Parkowania Niestrzeżonego o obszar Muranowa, Woli, Ochoty i Pragi Północ.

Realizacja głównych zadań miejskich z zakresu drogownictwa i komunikacji będzie prowadzona przy uwzględnieniu Strategii Zrównoważonego Rozwoju Systemu Transportowego Warszawy do 2015 roku i na lata kolejne.

Priorytetowym zadaniem, podobnie jak w latach ubiegłych, będzie poprawa bezpieczeństwa ruchu na drogach publicznych Miasta st. Warszawy. W związku z tym planowane jest realizowanie takich zadań jak:

- prowadzenie prac remontowych dróg, mostów oraz sygnalizacji świetlnej i urządzeń bezpieczeństwa ruchu, z uwzględnieniem potrzeb osób niepełnosprawnych,
- rozszerzenie Strefy Płatnego Parkowania Niestrzeżonego,
- usprawnienie komunikacji publicznej m.st. Warszawy i obszaru metropolitalnego poprzez zwiększenie priorytetu transportu zbiorowego (wydzielone pasy autobusowe i torowiska tramwajowo-autobusowe),
- poprawa standardów podróży, w tym zwiększenie dostępności systemu transportowego dla osób niepełnosprawnych,
- zmniejszenie uciążliwości transportu dla mieszkańców i środowiska naturalnego poprzez wymianę taboru na nowoczesny, spełniający rosnące wymagania bezpieczeństwa i komfortu podróży oraz norm ochrony środowiska,
- integracja układu kolei regionalnej z komunikacją miejską i podmiejską, w tym budowa parkingów „Parkuj i Jedź”,
- zapewnienie możliwości dojazdu w powiązaniach wewnętrznych i zewnętrznych poprzez inwestowanie w infrastrukturę oraz realizację nowych połączeń, m.in. budowę II odcinka metra, połączenia ul. Puławskiej z miasteczkiem Wilanów, linii tramwajowej na Tarchomin oraz modernizacja linii tramwajowej w ciągu trasy W-Z do ronda Waszyngtona.

7.1.1.2. w zakresie gospodarki mieszkaniowej

W 2012 r. i w latach następnych realizowane będą cele i zadania wynikające z przyjętego przez Radę m.st. Warszawy Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem m.st. Warszawy na lata 2008 – 2012.

Kontynuowane będą wielokierunkowe działania prowadzone w celu zwiększenia efektywności zarządzania komunalnym zasobem mieszkaniowym Miasta zorientowane, m.in. na:

- realizację wdrożonej w 2009 r. polityki czynszowej, jako elementu wieloletniego Miejskiego Programu Zarządzania Zasobem Komunalnym,
- podniesienie efektywności działania Zakładów Gospodarowania Nieruchomościami poprzez wykorzystanie zobiektywizowanych jednolitych wskaźników do oceny efektywności kosztów zarządzania ZGN-ów,
- wzmocnienie nadzoru Zarządów Dzielnic nad Zakładami Gospodarowania Nieruchomościami pod względem ograniczania kosztów oraz dbania o podniesienie efektywności zarządzania zasobem,
- zwiększenie skuteczności windykacji opłat czynszowych, m.in. poprzez opracowanie i wdrożenie jednolitych dla wszystkich jednostek procedur w tym zakresie .

7.1.1.3. w zakresie oświaty i edukacji

W roku 2012 kontynuowane będą cele wynikające z przyjętej przez Radę m.st. Warszawy „Polityki edukacyjnej m.st. Warszawy w latach 2008 – 2012”. Podejmowane działania i dokonywane w ramach nich wydatki służyć będą zapewnieniu powszechnej dostępności szkół i placówek oświatowych oraz wysokiej jakości kształcenia poprzez stworzenie bogatej oferty edukacyjnej, nowoczesnej bazy dydaktycznej odpowiadającej określonym standardom i doskonalenie kadry pedagogicznej.

Pomimo ograniczenia możliwości budżetowych Miasta na skutek spowolnienia zakłada się pełną realizację podstawowych zadań wynikających z polityki edukacyjnej, tak by wysokie standardy odnoszące się do jakości kształcenia w sferze oświaty w Warszawie na tle kraju mogły być podtrzymane.

W związku ze zmniejszeniem możliwości budżetowych Miasta kontynuowane będą działania mające na celu optymalizację ponoszonych kosztów, m.in. poprzez:

- ograniczanie występowania „mało-licznych” oddziałów w przypadkach gdy ich koszt działalności w przeliczeniu na ucznia będzie wyższy od wynikającego ze standardu zaproponowanego w budżecie,
- racjonalizowane będą koszty niezwiązane bezpośrednio z procesem dydaktyczno-wychowawczym, takie jak koszty sprzątania, przygotowywania posiłków, nadzoru nad posiadaniem przez szkoły majątkiem,
- kontynuowane będą projekty oszczędnościowe w zakresie kosztów energii, takie jak modernizacja oświetlenia, termo-modernizacja, modernizacja ogrzewania,
- dokonywane będą porównania kosztów obsługi własnej (np.: sprzątanie, gotowanie, ochrona) z odpowiednimi usługami świadczonymi przez firmy zewnętrzne,

Działania w obszarze oświaty i edukacji podejmowane będą w pięciu podstawowych obszarach polityki edukacyjnej, z uwzględnieniem wymienionych poniżej priorytetów.

I. Edukacja i wspieranie rozwoju małego dziecka, gdzie priorytetowo traktowane będą:

- zapewnienie wszystkim 5-latkom edukacji przedszkolnej,
- rozbudowa infrastruktury przedszkolnej, zwłaszcza w dzielnicach Warszawy o najwyższej liczbie zamieszkiwania ludzi młodych, a także propagowanie innych alternatywnych form wychowania przedszkolnego,
- zapewnienie dzieciom o specjalnych potrzebach edukacyjnych i wychowujących się w trudnych warunkach rodzinnych pomocy poradni psychologiczno-pedagogicznej udzielanej w poradniach, szkołach, przedszkolach i placówkach,
- organizacja konkursów ofert dla organizacji pozarządowych na realizację programów wychowawczo-edukacyjnych we współpracy z przedszkolami,
- promowanie i upowszechnianie nowatorskich rozwiązań w wychowaniu przedszkolnym,
- objęcie najmłodszych, niepełnosprawnych dzieci wczesnym wspomaganie rozwoju.

II. Edukacja szkolna, gdzie działania będą ukierunkowane w szczególności na:

- rozbudowa i remonty infrastruktury szkolnej, zwłaszcza w dzielnicach Warszawy o najwyższej liczbie zamieszkiwania ludzi młodych,
- finansowanie innowacyjnych projektów edukacyjnych, wykraczających poza klasowo-lekcyjną pracę szkoły, w tym Warszawskich Inicjatyw Edukacyjnych,
- organizowanie międzyszkolnych zajęć pozalekcyjnych, ukierunkowanych na rozwijanie uzdolnień uczniów lub specjalne potrzeby edukacyjne,
- rozwój miejskiego systemu stypendialnego,
- współdziałanie z uczelniami w rozwoju utalentowanych uczniów,
- dotowanie programów organizacji pozarządowych opiekujących się uzdolnioną młodzieżą oraz uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- rozwijanie systemowej opieki psychologiczno-pedagogicznej w szkołach,
- zapewnienie szkołom warunków do jak najpełniejszej realizacji orzeczeń o specjalnych potrzebach edukacyjnych, a także monitoring realizowania zaleceń z orzeczeń w poradniach psychologiczno-pedagogicznych lub w innych przygotowanych do tego placówkach,
- rozwijanie systemu kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi obejmującego jednostki specjalne i integracyjne, a także nauczanie włączające,
- podnoszenie standardów bezpieczeństwa przebywania w szkole i placówkach oświatowych,
- rozwój poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego,

- przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i segregacji dzieci i młodzieży,
- rozwijanie współpracy międzynarodowej szkół z wykorzystaniem Europejskiego Domu Spotkań Młodzieży.

III. Edukacja dla rynku pracy, gdzie działania będą obejmowały w szczególności:

- podniesienie jakości kształcenia zawodowego, w tym poprzez dalszą modernizację bazy techno-dydaktycznej szkolnictwa zawodowego,
- dostosowywanie oferty edukacyjnej do zmieniających się potrzeb gospodarki oraz rynku pracy na podstawie prognoz popytu na pracę w skali aglomeracji warszawskiej, województwa mazowieckiego oraz w wymiarze krajowym,
- poszerzanie oferty edukacyjnej szkół dla dorosłych, w tym uruchomienie nowych kierunków kształcenia,
- kontynuowanie akcji informacyjnych i promocyjnych szkolnictwa zawodowego,
- organizowanie zintegrowanych szkoleń merytoryczno-metodycznych dla nauczycieli szkół zawodowych,
- włączenie organizacji pracodawców w proces kształcenia zawodowego w ramach podpisywanych porozumień, w tym w zakresie objęcia patronatem szkół zawodowych, ewentualnie poszczególnych klas (zawodów, specjalności),
- kontynuowanie systemowej współpracy z uczelniami.
- rozwijanie doradztwa zawodowego,
- zwiększenie wsparcia dla uczniów niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie poprzez dobre przygotowanie ich do znalezienia zatrudnienia na rynku pracy.

IV. Edukacja poza szkołą, gdzie jako pierwszoplanowe traktowane będą:

- funkcjonowanie Centrum Nauki Kopernik jako kluczowej i innowacyjnej placówki prowadzącej działania na rzecz uczniów warszawskich szkół polegające na rozbudzaniu i promowaniu zainteresowań naukowych,
- rozwój oferty ogólnomiejskich placówek edukacji pozaszkolnej,
- realizacja Warszawskiego Programu Edukacji Kulturalnej,
- prowadzenie zajęć sportowych i rekreacyjnych w ramach akcji „Lato w mieście” i „Zima w mieście”,
- prowadzenie akcji zamiejscowego wypoczynku wakacyjnego, zielonych szkół oraz działalności zamiejscowych specjalistycznych placówek oświatowych,
- angażowanie organizacji pozarządowych do realizacji zajęć pozaszkolnych rozwijających zainteresowania naukowe dzieci i młodzieży,
- rozwój edukacji kulturalnej oraz sportu młodzieżowego, rekreacji i turystyki młodzieżowej.

V. Rozwój nauczycieli i kadr oświatowych, gdzie działania będą nakierowane przede wszystkim na:

- wspieranie rozwoju innowacji edukacyjnych i społecznych, w tym w szczególności w oparciu o Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń,
- realizacja systemowych programów doskonalenia zawodowego dyrektorów szkół i placówek, w tym w zakresie zarządzania, wychowania, zarządzania kryzysowego,
- wspomaganie udziału dyrektorów szkół warszawskich w ogólnopolskich projektach integrujących środowisko kadr zarządzających oświatą,
- wspieranie dyrektorów warszawskich szkół w europejskiej i międzynarodowej współpracy edukacyjnej,
- rozwijanie współpracy z uczelniami.

Planowane jest kontynuowanie programów restrukturyzacyjnych kosztów utrzymania szkół i placówek oświatowych w Mieście. Opracowane zostaną jednolite wytyczne dotyczące organizacji roku szkolnego 2011/2012 a ustalenie wydatków na oświatę w 2012 r. nastąpi w oparciu o jednolity w skali Miasta standard wydatków bieżących w przeliczeniu na jedno dziecko/ucznia uczęszczającego do placówek edukacyjnych Aktualna pozostanie przyjęta w poprzednim okresie zasada, iż o ostatecznej wysokości środków na poszczególne zadania i jednostki decydować będą bezpośrednio Zarządy Dzielnic.

7.1.1.4. w zakresie bezpieczeństwa

Poprawa bezpieczeństwa i porządku publicznego, zwłaszcza w kontekście przygotowań do EURO 2012, stanowić będzie zadanie priorytetowe Miasta. Cel ten planuje się osiągnąć ściśle współdziałając z lokalnymi społecznościami, służbami, inspekcjami, strażami oraz służbami miejskimi i podmiotami administracji rządowej. Zadania o charakterze cyklicznym będą obejmować:

- wspieranie działań Policji,
- prawidłowe funkcjonowanie monitoringu wizyjnego przy współpracy z Policją i służbami miejskimi,
- realizację programów prewencyjnych wynikających z Warszawskiego Programu Zapobiegania Przemocności oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego uchwalonego 23.10.2008 r., prowadzenie programów „Bezpieczne życie”, „Bądź bezpieczny w mieście”, „Poznajmy się bliżej”, „Bezpieczne osiedle”, realizację Koncepcji poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym na terenie m.st. Warszawy, organizowanie i realizowanie nowych inicjatyw służących poprawie bezpieczeństwa,
- zarządzanie kryzysowe, w tym zabezpieczenie realizacji umów związanych z działaniami kryzysowymi, organizacja Systemu Zarządzania Kryzysowego

m.st. Warszawy , wsparcie służb ratowniczych i porządkowych w usuwaniu skutków zdarzeń stwarzających duże zagrożenie dla życia, zdrowia lub środowiska oraz mających znamiona sytuacji kryzysowej, a także szkolenia specjalistyczne,

- obrona cywilna - organizowanie i koordynowanie szkoleń oraz ćwiczeń z zakresu obrony cywilnej, w tym organizowanie szkoleń dla mieszkańców Warszawy, utrzymanie i konserwacje systemu alarmowania.

W związku z koniecznością wprowadzenia ograniczeń budżetowych, przewiduje się przewartościowanie planowanych wydatków w 2012 r. i w kolejnych latach skupiając się głównie na wydatkach bieżących i zakupach inwestycyjnych mających istotny wpływ na utrzymanie porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców Warszawy.

7.1.1.5. w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego

Do zadań priorytetowych w zakresie funkcjonowania i finansowania działalności kulturalnej w m.st. Warszawa należą:

- wypełnienie ustawowych zobowiązań organizatora wobec miejskich instytucji kultury, oraz współfinansowanie Biblioteki m.st. Warszawy w zakresie zadań biblioteki powiatowej,
- współpraca z innymi podmiotami realizującymi projekty kulturalne,
- racjonalizacja wydatków w obszarze kultury.

Zadania priorytetowe są oparte w szczególności na kluczowych obszarach Programu Rozwoju Kultury (PRK) do roku 2020, założeniach projektu Warszawa Europejską Stolicą Kultury (ESK) 2016.

W 2012 r. będą realizowane zadania w następujących obszarach zgodnych z PRK 2020:

Obszar LUDZIE :

- rozwijanie kompetencji kulturowych warszawiaków poprzez edukację kulturalną i animację kulturalną,
- podniesienie dostępności oferty kulturalnej, w tym dla osób niepełnosprawnych,
- wspieranie aktywnego uczestnictwa mieszkańców Warszawy w kulturze, w tym także w zakresie działań lokalnych,
- realizacja Programu Miejskiego „Warszawa Przyjazna Seniorom”.

Obszar KREACJA :

- wspieranie różnorodności i niezależności artystycznej, powstawania nowych dzieł i organizowania kulturotwórczych wydarzeń, (stypendia i współpraca z NGOs) w tym projektów ryzykownych i eksperymentalnych,

- wsparcie współpracy zagranicznej warszawskich środowisk twórczych, ze szczególnym uwzględnieniem miast partnerskich Warszawy i miast z krajów Partnerstwa Wschodniego, m.in. Berlin, Duesseldorf, Sztokholm, Paryż, Rzym, Kijów, Tbilisi i miast hiszpańskich, w tym Warszawy i Kijowa – miast gospodarzy turnieju Euro 2012,
- wsparcie rozwoju sektora kreatywnego w Warszawie, m.in. poprzez uruchomienie platformy internetowej dla sektora kreatywnego,

Obszar MIEJSCA I PRZESTRZEŃ :

- efektywne i celowe wykorzystanie infrastruktury istniejących instytucji miejskich, uwzględniające udostępnianie niewykorzystanych miejsc podmiotom pozainstytucjonalnym,
- systematyczne poprawianie jakości przestrzeni publicznej,
- kontynuacja programów umożliwiających powstawanie nowych, oryginalnych, powiązanych z otoczeniem, wysokiej jakości artystycznej obiektów sztuki oraz działań w przestrzeni miejskiej.

Obszar WIZERUNEK :

- wypromowanie Warszawy jako miasta kultury i obywateli: z atrakcyjną ofertą kulturalną, oferującego możliwości atrakcyjnego spędzenia czasu wolnego oraz współpracującego z obywatelami (działania związane z czytelnictwem, w tym kiermasz książki na Mariensztacie), a także jako miasta wielokulturowego,
- włączenie artystów, projektantów, organizatorów kultury, społeczników, a także wydarzeń i zjawisk kultury oraz mediów do budowania wizerunku Warszawy – miasta kultury i obywateli,
- utrzymanie i dalszy rozwój zintegrowanego miejskiego systemu informacji kulturalnej, w tym dostosowanie serwisów do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz w związku z EURO 2012 (aplikacje na urządzenia mobilne),
- nagrody m.st. Warszawy - Warsaw Grand Prix w ramach Warszawskiego Festiwalu Filmowego, Nagroda Literacka, Nagroda im. Ryszarda Kapuścińskiego, Warszawska Premiera Literacka, Feliksy, Fryderyki.

Obszar TOŻSAMOŚĆ :

- budowanie poczucia odpowiedzialności, zainteresowania miejscem zamieszkania poprzez projekty artystyczne i społeczno-kulturalne,
- wspieranie projektów międzykulturowych i działania związane z promocją dialogu międzykulturowego w ramach realizacji Programu „Warszawa

Różnorodna” (upowszechnianie postaw antydyskryminacyjnych w różnych obszarach życia społecznego i kulturalnego),

- wspieranie inicjatyw upowszechniających dorobek dziedzictwa kulturowego Warszawy i popularyzujących wiedzę o Warszawie (w tym rocznice, jubileusze twórców i instytucji związanych z Warszawą, m.in. Rok Korczaka, stulecie śmierci Bolesława Prusa),
- włączenie współczesnych aspektów dziedzictwa kulturowego do budowania tożsamości.

Obszar ZARZĄDZANIE :

- modernizacja funkcjonowania instytucji kultury zgodnie z projektowanymi zmianami legislacyjnymi, racjonalizacja wydatków, m.in. poprzez wspieranie działań mających na celu optymalizację wydatków w zakresie kosztów stałych,
- racjonalizacja wydatków na projekty realizowane przez NGOs przez powierzanie zadań w drodze przetargów,
- kontynuacja działań na rzecz zdobycia przez Warszawę tytułu Europejskiej Stolicy Kultury – ESK 2016.

Działania w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego będą ukierunkowane na realizację Programu opieki nad zabytkami, w ramach którego pierwszoplanowe zadania będą stanowić:

- zarządzanie obszarem Światowego dziedzictwa i Pomnikiem Historii, wdrażanie Planu Zarządzania Miejscem Światowego Dziedzictwa Kulturalnego oraz jej Strefą Buforową, a także Pomnikiem Historii, w tym aspektem ich monitorowania, monitorowanie zmian w stosunku do raportu opracowanego w 2005 r. i planu zarządzania,
- zapewnienie opieki nad zabytkami, za które odpowiedzialne są władze m.st. Warszawy w ramach opracowywanych dokumentów programowych, strategicznych i planistycznych, propagowanie wiedzy o dziedzictwie kulturowym Miasta poprzez jej udostępnianie w formie dokumentacji i publikacji, w tym multimedialnej,
- kontynuowanie publikacji Atlasu ulic i placów,
- przygotowywanie wytycznych konserwatorskich do obszarów ochrony konserwatorskiej, co umożliwi określenie zakresów ochrony zabytków,
- opracowywanie wytycznych do miejskich przestrzeni publicznych, ponieważ przygotowywane projekty rewitalizacji zabytkowych parków, ulic i placów lub konkursy architektoniczne przez zarządzających tymi przestrzeniami muszą uwzględniać uwarunkowania konserwatorskie,

- prowadzenie prac konserwatorskich przy obiektach wpisanych do rejestru, przy obiektach będących własnością Miasta w celu poprawy stanu technicznego zagrożonych lub cennych obiektów zabytkowych na terenie Warszawy stanowiących tzw. mienie niechciane (gł. mała architektura w pasach drogowych),
- prowadzenie spraw związanych z wpisem Starego Miasta na Listę Światowego Dziedzictwa Naturalnego i Kulturalnego UNESCO,
- kontynuowanie Kolorystyki fasad Traktu Królewskiego, co ma na celu podejmowanie właściwych decyzji w trakcie prac konserwatorskich i remontowych podnoszących estetykę Miasta oraz uzyskanie wiedzy o historii Miasta i następnie przekazanie jej mieszkańcom poprzez publikację,
- prowadzenie prac badawczych piwnic staromiejskich mające na celu określenie stanu mykologiczno-wilgociowego, co będzie podstawą podjęcia działań zmierzających do poprawy stanu technicznego zabytkowych kamienic,
- prowadzenie spraw związanych z tworzeniem parków kulturowych,
- wdrożenie ochrony i zarządzania Wilanowskiego Parku Kulturowego,
- prace nad utworzeniem Parku Kulturowego XIX – wiecznej Twierdzy Warszawa,
- programy promujące ochronę dziedzictwa kulturowego poprzez szeroko pojętą społeczną opiekę nad zabytkami i edukację,
- prace nad wdrożeniem zagospodarowania zabytkowego obiektu ELIZEUM,
- monitoring obiektów zagrożonych,
- podejmowanie działań w celu pozyskania funduszy Unii Europejskiej,
- utrzymywanie współpracy z wiodącymi ośrodkami europejskimi w ochronie i konserwacji zabytków – wymiana merytorycznych współpracowników z English Heritage i Bergen, Berlinem, Lwowem, Pragą, Wiedniem, Oslo, Wilnem i innymi miastami, a także Organizacją Miast Światowego Dziedzictwa, Stowarzyszeniem Znaczących Cmentarzy w Europie (ASCE) i Stowarzyszeniem Europejskich Miast Historycznych, w celu tworzenia standardów ochrony i opieki nad zabytkami przez samorządy lokalne. Przygotowanie współpracy w ramach sekretariatu Organizacji Miast Światowego Dziedzictwa Europy Środkowej i Wschodniej.

7.1.1.6. w zakresie kultury fizycznej i sportu

Do priorytetowych zadań realizowanych w tym obszarze należeć będą w szczególności:

- prowadzenie przygotowań do organizacji Mistrzostw Europy w piłce nożnej – EURO 2012, w tym realizacja programu „Kibice razem”,
- szkolenia i współzawodnictwo sportowe, szczególnie dzieci i młodzieży, obejmujące m.in.:
 - realizację programu pn. "Sportowy talent",
 - realizację programu pn. "Centra Sportowo-Szkoleniowe",

- współzawodnictwo sportowe młodzieży szkolnej i akademickiej,
- przygotowania i udział warszawskich drużyn w rozgrywkach ligowych.
- podnoszenie sprawności fizycznej mieszkańców, obejmujące m.in.:
 - realizację programu dla gimnazjalistów pn. „Bądź w formie”,
 - realizację programu pn. „Senior – starszy sprawniejszy”,
 - realizację programu pn. „Otwarte obiekty sportowe”,
 - realizację programu pn. „Niepełnosprawny – sprawniejszy”,
 - realizację programu pn. „Od zabawy do sportu”,
 - realizację programu pn. „Ścieżki biegowe i zajęcia z nordic walking”
 - realizację programu pn. „Boiska wielofunkcyjne – SYRENKI”,
- imprezy rekreacyjno-sportowe adresowane do mieszkańców miasta, m.in.: festyny i imprezy o charakterze rodzinnym, ogólnodostępne imprezy biegowe, amatorskie turnieje w grach zespołowych oraz inne turnieje dla amatorów.
- organizacja imprez sportowych promujących Miasto,
- prowadzenie działalności sportowo-rekreacyjnej przez ośrodki sportu i rekreacji.

7.1.1.7. w zakresie opieki społecznej

W ramach zadań z zakresu pomocy społecznej realizowanych przy pomocy ośrodków pomocy społecznej w dzielnicach oraz Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie i jednostek nadzorowanych, a także Urzędu Pracy, Zespołu Żłobków i innych jednostek priorytetowa będzie realizacja celów określonych w programach operacyjnych, wynikających ze Społecznej Strategii Warszawy – Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych m. st. Warszawy, a w szczególności:

Program „Rodzina”

Tworzenie przyjaznych warunków dla życia i rozwoju rodziny, m. in. poprzez:

- organizację specjalistycznego wsparcia,
- organizowanie różnorodnych form wsparcia dla rodzin, w tym rodzin wielodzietnych,
- działania zwiększające udział rodzin z dziećmi w korzystaniu z miejskich zasobów edukacyjno – kulturalnych,
- zwiększanie liczby miejsc w żłobkach i rozwój różnorodnych form opieki nad dzieckiem do lat trzech – kluby dziecięce, opiekun dzienny,
- niesienie pomocy rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym poprzez m.in. rozwijanie działań pedagogów ulicy i asystentów rodziny,
- zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej oraz reintegracja rodzin poprzez m.in. prowadzenie całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- tworzenie warunków do rozwoju form rodzicielstwa zastępczego, w tym wsparcie koordynatorów pieczy zastępczej.

Warszawski Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin m. in. poprzez:

- wspieranie w osiąganiu samodzielności i niezależnego funkcjonowania udzielane w różnych formach warsztatów, poradnictwa, doradztwa oraz asysty, treningów i szkoleń,
- przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu,
- wdrażanie nowoczesnych technologii zwiększających szanse rozwoju zawodowego i aktywizacji społecznej osób niepełnosprawnych,
- zapewnienie wsparcia osobom niepełnosprawnym w społeczności lokalnej, m. in. poprzez rozwój usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych,
- prowadzenie dziennych ośrodków wsparcia i mieszkań chronionych,
- znoszenie barier w dostępie do pełnego uczestnictwa w kulturalnym i społecznym życiu Miasta.

Program „Warszawa przyjazna seniorom”

- zapobieganie wykluczeniu społecznemu i izolacji osób starszych, m.in. poprzez rozwój lokalnych klubów i ośrodków dla seniorów oraz Uniwersytetów III Wieku,
- zapewnienie opieki i wsparcia w środowisku zamieszkania i poza nim, m. in. poprzez realizację usług i prowadzenie całodobowych placówek opiekuńczych.

Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk, będących następstwem nadużywania oraz uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, m. in. poprzez:

- działania profilaktyczne i edukacyjno-informacyjne skierowane do młodzieży, młodych dorosłych i osób podejmujących ryzykowne zachowania,
- pomoc psychospołeczną i prawną w formie prowadzenia specjalistycznego poradnictwa rodzinnego, asysty rodzinnej i działań psychologiczno – pedagogicznych, poradni internetowej, publikacje w specjalistycznych czasopismach i innych mediach z uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami sensorycznymi,
- zwiększenie dostępności i podniesienie standardu terapii i rehabilitacji poprzez zakup usług zdrowotnych i realizację programów psychoterapii uzależnień.

Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii

Ograniczenie używania narkotyków oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych m.in. poprzez:

- działania profilaktyczne i informacyjno-edukacyjne prowadzone w miejscach spotkań młodzieży, organizację czasu wolnego oraz działania interwencyjne i pomoc dla eksperymentujących,
- zwiększenie dostępności i podniesienie standardu terapii i rehabilitacji poprzez zakup usług zdrowotnych i realizację programów psychoterapii uzależnień,
- ograniczanie ryzyka i redukcję szkód zdrowotnych, wspieranie programów leczenia substytucyjnego,
- wspieranie realizacji programów rehabilitacyjnych w hostelach i schroniskach dla osób uzależnionych i w mieszkaniach readaptacyjnych.

Miejski Program Przeciwdziałania Zakażeniom HIV i Działania na Rzecz Osób Żyjących z HIV/AIDS

Zmniejszenie liczby nowych zakażeń HIV oraz poprawa jakości życia osób żyjących z HIV/AIDS i ich bliskich m.in. poprzez:

- działania profilaktyczne, warsztaty edukacyjne w środowiskach młodzieży, szczególnie akademickiej, przejawiających skłonność do zachowań ryzykownych,
- wspieranie anonimowego testowania na obecność przeciwciał antyHIV,
- wsparcie psychologiczne i socjalne realizowane w mieszkaniach readaptacyjnych.

Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy

Tworzenie kompleksowego systemu pomocy rodzinom, w których występuje zjawisko przemocy m.in. poprzez:

- prowadzenie Specjalistycznej Poradni Rodzinnej ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- zapewnienie pomocy psychospołecznej i prawnej, w tym poradnictwo, interwencja, profilaktyka oraz programy korekcyjno – edukacyjne dla sprawców,
- prowadzenie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- zorganizowanie i prowadzenie Centrum Samotnej Matki przy ul. Skierdowskiej w Białołęce,
- wsparcie merytoryczne (szkolenia) zespołów interdyscyplinarnych ds. przemocy.
- prowadzenie edukacji publicznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym: kampanie społeczne, konferencje, seminaria, debaty, przygotowanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych.

Ponadto w roku 2012 przewiduje się kontynuację prac nad kolejnymi programami operacyjnymi oraz rozpoczęcie ich wdrażania. Dotyczy to programów: „Praca”, „Modernizacja systemu pomocy społecznej w m. st. Warszawie” oraz „Gromadzenie wiedzy na potrzeby polityki społecznej”.

W ramach realizacji pozostałych zadań ustawowych systematycznie realizowane będą:

- różnorodne formy wsparcia dla osób bezdomnych – noclegownie, schroniska, ogrzewalnie, jadłodajnie, łaźnie, pralnie,
- działania związane z wychodzeniem z bezdomności – w tym mieszkania treningowe, streetworking,
- przeciwdziałanie ubóstwu i zwiększenie pomocy dla najuboższych mieszkańców Warszawy,
- realizacja świadczeń rodzinnych i świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego,
- działania pomocowe na rzecz repatriantów i uchodźców.

7.1.1.8. w zakresie ochrony zdrowia

Priorytetowe zadania w tym zakresie, zaplanowane na rok 2012 i spójne ze Strategią Rozwoju m.st. Warszawy do 2020 oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2009-2020, to:

I. Programy profilaktyki zdrowotnej realizowane przez zakłady opieki zdrowotnej, adresowane do mieszkańców m.st. Warszawy, w tym m.in.:

programy dla dzieci i młodzieży

- program medycyny szkolnej „Zdrowy Uczeń”,
- program profilaktyczny dla dzieci i młodzieży do ukończenia 21 roku życia uprawiających sport amatorski,
- program profilaktyki zdrowotnej w zakresie poprawy stanu zdrowia jamy ustnej dla uczniów klas II szkół podstawowych m.st. Warszawy,
- program profilaktyki i korekcji wad postawy dla uczniów klas IV szkół podstawowych m.st. Warszawy,
- program oceny ryzyka występowania choroby nadciśnieniowej u młodzieży licealnej powyżej 18 roku życia,
- program badań przesiewowych słuchu, wczesnego wykrywania wad wzroku i zezów dla uczniów wybranych klas szkół podstawowych na terenie m.st. Warszawy,
- program szczepień ochronnych przeciwko pneumokokom dla dzieci,

programy dedykowane kobietom

- program opieki nad kobietą w ciąży "Zdrowie, Mama i Ja",
- program edukacji przedporodowej "Szkoła rodzenia",

programy dla seniorów

- program szczepień ochronnych przeciwko grypie populacji z grup szczególnego ryzyka, tj.:
 - osób od 65. roku życia,
 - osób przebywających w zakładach opiekuńczo – leczniczych m.st. Warszawy,

- osób bezdomnych w miejscach ich pobytu (noclegowniach),
- program w zakresie opieki zdrowotnej nad kombatanami,
- program wczesnego wykrywania raka prostaty,

II. Programy polityki zdrowotnej realizowane przez organizacje pozarządowe

Priorytetem będzie również finansowanie programów polityki zdrowotnej, realizowanych przez organizacje pozarządowe, wśród których znajdują się takie zadania jak:

- zadanie publiczne w zakresie ochrony i promocji zdrowia na rzecz mieszkańców m.st. Warszawy poprzez wsparcie programów dotyczących opieki nad pacjentami przewlekle chorymi,
- zadania z zakresu ochrony zdrowia dla mieszkańców m.st. Warszawy poprzez wsparcie programów edukacji i promocji zdrowia oraz programów rehabilitacji medyczno – społecznej.

W tym zakresie zostały podpisane umowy na lata 2011-2013.

7.1.1.9. Koszty obsługi długu i wpłata do budżetu państwa

Podstawową pozycję w tym zakresie stanowić będą:

- wydatki na obsługę długu m.st. Warszawy, na które składają się:
 - wydatki z tytułu spłaty odsetek od kredytów, pożyczek i wyemitowanych obligacji na rynku krajowym i zagranicznym,
 - wydatki na prowizje i opłaty bankowe z tytułu udzielanych kredytów i pożyczek oraz pozostałe koszty pozyskania finansowania (w tym organizacji emisji obligacji),
 - wydatki z tytułu przypadających w 2012 r. potencjalnych spłat rat kapitałowych i odsetek z tytułu udzielonych przez Miasto poręczeń. Dotyczy to głównie kredytów zaciągniętych w poprzednich latach i w br. przez samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których Miasto jest podmiotem tworzącym z przeznaczeniem na restrukturyzację,
- wpłata do budżetu centralnego na zwiększenie części równoważącej subwencji ogólnej dla gmin i powiatów.

Zakłada się, że **wydatki Miasta w 2012 r. z tytułu wpłaty do budżetu państwa z przeznaczeniem na zwiększenie części równoważącej subwencji ogólnej mogą być nieco niższe od poziomu wydatków z tego tytułu notowanego w latach 2009-2011. Obniżenie nominalnej kwoty wpłaty w 2012 r. jest przesunięciem w czasie skutkiem spadku wskaźnika podstawowych dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca w Warszawie w części gminnej i powiatowej na podstawie danych za 2010 r. w związku z głębszymi w Warszawie niż w kraju skutkami spowolnienia w gospodarce.**

Mechanizm naliczania wpłat w aktualnym kształcie znacząco ogranicza możliwości rozwojowe Warszawy. W tym zakresie podejmowane będą działania mające na celu ograniczenie kwot wpłat z tego tytułu.

7.1.2. Założenia dotyczące wydatków dzielnic

W sferze oświaty i wychowania (dział 801) i edukacyjnej opieki wychowawczej (dział 854) **zakłada się kontynuację procesu racjonalizacji wydatków poprzez ustalanie środków finansowych przeznaczonych do dyspozycji dzielnic w tym obszarze w oparciu o jednolity w skali Miasta standard wydatków bieżących w przeliczeniu na jedno dziecko/ucznia uczęszczającego do placówek oświatowo-wychowawczych ustalony na podstawie liczby uczniów przeliczeniowych.**

W zakresie pozostałych wydatków bieżących zakłada się kontynuację polityki budżetowej polegającej na stopniowym – w zależności od możliwości dochodowych m.st. Warszawy - wyrównywaniu dysproporcji rozwojowych między dzielnicami biorąc pod uwagę wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca.

Priorytety w zakresie wydatków oraz wewnętrzną strukturę załączników dzielnicowych na 2012 r. wyznaczą – podobnie jak w poprzednim okresie - Zarządy dzielnic.

7.2. Założenia dotyczące wydatków majątkowych

Wydatki majątkowe m.st. Warszawy są planowane w horyzoncie wieloletnim i od 2011 r. – zgodnie z ustawą o finansach publicznych z 2009 r. - stanowią istotny element Wieloletniej Prognozy Finansowej m.st. Warszawy na lata 2011-2033. Dokument ten jest na bieżąco weryfikowany w ślad za zmianami wprowadzanymi w budżecie na 2011 r. rzutującymi na następne lata. Wieloletnia Prognoza Finansowa m.st. Warszawy na lata 2011-2033 w części dotyczącej 2012 r. stanowi podstawę planowania wydatków majątkowych Miasta na 2012 r.

Nakłady inwestycyjne wynikające z Wieloletniej Prognozy Finansowej m.st. Warszawy na lata 2011-2014 opiewają na łączną kwotę 9,6 mld zł, z tego na 2012 r. możliwe środki na wydatki majątkowe wynoszą 2,4 mld zł.

Priorytetem w zakresie planowania wydatków majątkowych na przyszły rok będzie zapewnienie środków na realizację inwestycji kontynuowanych (finansowanie zawartych kontraktów na roboty budowlano-montażowe) oraz współfinansowanie projektów realizowanych z wykorzystaniem środków z funduszy Unii Europejskiej i z innych źródeł pomocowych.

W związku z koniecznością racjonalizowania wydatków w 2012 r. i w latach następnych, szczególnej analizy będą wymagały skutki finansowe ewentualnego wprowadzania do budżetu Miasta nowych zadań inwestycyjnych.

Podobnie, jak w latach poprzednich, na poziom inwestowania w infrastrukturę techniczną Miasta będą miały wpływ wydatki inwestycyjne zaplanowane przez spółki miejskie, które z własnych środków realizują zadania z zakresu:

- transportu miejskiego,
- rozwoju sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i ciepłowniczej,
- oczyszczania miasta.

Założenia dotyczące wydatków majątkowych zaprezentowane zostały w układzie sfer i obejmują łącznie wydatki ogólnomiejskie i dzielnicowe.

7.2.1. Wydatki inwestycyjne

Zakłada się, że **w ramach inwestycji ogólnomiejskich i dzielnicowych** realizowane będą zadania w następujących obszarach:

7.2.1.1. w zakresie transportu i komunikacji

Realizacja przedsięwzięć ujętych w tej sferze budżetowej ma na celu rozwój infrastruktury transportu publicznego, rozbudowę i usprawnienie układu drogowego oraz systemu parkowania.

Priorytetowe znaczenie w 2012 r. i w latach następnych będzie miała rozbudowa sieci warszawskiego metra. W przyszłym roku zaplanowano kontynuację budowy odcinka centralnego II linii metra, łączącego Rondo Daszyńskiego z Dworcem Wileńskim o długości 6,1 km i ze stacjami: Rondo Daszyńskiego, Rondo ONZ, Świętokrzyska, Nowy Świat, Powiśle, Stadion i Dworzec Wileński. Prowadzone będą także prace projektowe dla odcinków: zachodniego i wschodniego II linii metra.

Ponadto, wśród inwestycji komunikacyjnych wyróżnić należy kontynuację budowy parkingów strategicznych w systemie "Parkuj i Jedź" (Park&Ride) w kolejnych lokalizacjach. Inwestycja ta przyczyni się do integracji indywidualnej komunikacji samochodowej z miejską komunikacją zbiorową, systematycznego zmniejszenia ruchu samochodów osobowych w ścisłym centrum miasta oraz ograniczenia emisji spalin.

W zakresie rozbudowy i modernizacji sieci drogowo-ulicznej kluczowe znaczenie będzie miało zakończenie budowy Trasy Mostu Północnego, budowa ul. Nowolazurowej na odcinku od Al. Jerozolimskich do ul. ks. Juliana Chrościckiego, modernizacja ciągu ulic Marsa - Żołnierska odc. węzeł Marsa- granica miasta - etap I, zakończenie modernizacji ul. Górczewskiej oraz budowa drugiej jezdni ul. Kasprowicza na odcinku od ul. Oczapowskiego do węzła „Młociny”.

Ważnym kierunkiem działań będzie także sukcesywny rozwój systemu ścieżek rowerowych poprzez tworzenie dróg dla rowerów w obrębie pasa drogowego, przystosowywanie ulic do wspólnego ruchu pieszych, rowerzystów i pojazdów samochodowych, budowę samodzielnych dróg rowerowych. W tym celu zakłada się m.in. przeznaczenie środków finansowych na zadanie pn. „Budowa szlaku rowerowego wzdłuż Wisły na obszarze m.st. Warszawy "Nadwiślański Szlak Rowerowy".

W 2012 r. kontynuowane będą ponadto inwestycje dotyczące: rozszerzenia strefy płatnego parkowania o nowe obszary, przebudowy oświetlenia ulic oraz budowy sygnalizacji świetlnych.

7.2.1.2. w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa narodowego

W 2012 r. będą kontynuowane działania związane przede wszystkim z podniesieniem standardu istniejących placówek teatralnych oraz uatrakcyjnieniem oferty w zakresie nowych obiektów muzealnych. Planowane jest zakończenie budowy Muzeum Historii Żydów Polskich, które powstaje jako nowoczesne, multimedialne centrum edukacji i kultury. Zakłada się także, że w 2012 r. zostanie zakończona budowa Muzeum Warszawskiej Pragi, którego celem jest ochrona i propagowanie dziedzictwa całego obszaru prawobrzeżnej Warszawy.

7.2.1.3. w zakresie bezpieczeństwa publicznego

Głównym priorytetem w tym obszarze będzie kontynuacja działań mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa i porządku publicznego. W tym celu, w 2012 r. zaplanowano rozbudowę miejskiego systemu monitoringu. Ponadto, zakłada się rewitalizację zabytkowego budynku po byłej Praskiej Komendzie Straży Pożarnej na terenie Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr 5 przy ul. Marcinkowskiego 2.

7.2.1.4. w zakresie ochrony zdrowia i pomocy społecznej

Planowane w 2012 r. działania inwestycyjne będą zmierzały do dalszego podnoszenia standardu usług świadczonych przez podległe Miastu placówki opieki zdrowotnej. W ramach dotacji inwestycyjnych dla miejskich szpitali, przychodni i zakładów opiekuńczo-leczniczych przewiduje się finansowanie prac dokumentacyjnych, robót budowlanych oraz zakupów sprzętu, wyposażenia i aparatury medycznej zapewniającej właściwe diagnozowanie i leczenie pacjentów. W 2012 roku kontynuowana będzie przebudowa, rozbudowa i modernizacja szpitali (Szpital Św. Rodziny, Warszawski Szpital dla Dzieci, Szpital Grochowski, Szpital Czerniakowski, Szpital Praski, Szpital Wolski) oraz modernizacja przychodni specjalistycznych w zakładach leczenia otwartego.

W zakresie pomocy społecznej kontynuowane będą działania mające na celu przede wszystkim dostosowanie domów pomocy społecznej do obowiązujących standardów i przepisów przeciwpożarowych. Dążyć będzie się również do poprawy warunków opieki

nad dziećmi poprzez wykonywanie prac modernizacyjnych w domach dziecka, a także kontynuację prac związanych z realizacją programu budowy rodzinnych domów dziecka.

W 2012 r. zakłada się kontynuację programu obejmującego dostosowanie obiektów do wymagań właściwych dla funkcjonowania żłobków. W ramach jego realizacji prowadzone będą prace modernizacyjne w kolejnych lokalizacjach. Kontynuowane będzie także zadanie polegające na adaptacji lokali i obiektów na nowe żłobki.

7.2.1.5. w zakresie zarządzania strukturami samorządowymi

W zakresie administracji publicznej zakłada się poprawę warunków obsługi mieszkańców i funkcjonowania Urzędu. Kontynuowane będą działania mające na celu wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań informatycznych, takich jak: elektroniczny obieg dokumentów i program obniżenia kosztów funkcjonowania Urzędu w obszarze obsługi podatków i księgowości wraz z usprawnieniem obsługi mieszkańców w dzielnicach. Ponadto, w 2012 r. planuje się m.in. adaptację budynku przy ul. Sandomierskiej 12 na potrzeby Biura Geodezji i Katastru.

7.2.1.6. w zakresie gospodarki komunalnej i ochrony środowiska

Priorytetowym zadaniem będzie sukcesywna realizacja programu ochrony przeciwpowodziowej Miasta. W związku z tym planuje się zabezpieczenie środków finansowych na :

- modernizację Portu Czerniakowskiego,
- budowę Bramy Przeciwpowodziowej w Porcie Praskim,
- przebudowę istniejących wałów przeciwpowodziowych lewobrzeżnego odcinka rzeki Wisły.

Ponadto, zakłada się kontynuację inwestycji na terenie Miejskiego Ogrodu Zoologicznego, w tym: utworzenie Centrum CITES, które będzie pełniło funkcję centrum przetrzymywania gadów i płazów objętych ochroną gatunkową oraz gatunków niebezpiecznych oraz utworzenie Ośrodka Rehabilitacji Krajowych Ptaków Chronionych "Ptasi Azyl", którego celem będzie stworzenie nowoczesnego obiektu spełniającego normy sanitarne, zapewniającego opiekę nad ptakami w okresie ich kwarantanny.

W 2012 r. prowadzone będą także prace mające na celu sukcesywne zagospodarowanie bulwarów warszawskich oraz przebudowę nabrzeży Wisły. W tym celu zaplanowane będą wydatki na zadanie pn. „Zagospodarowanie nadbrzeży Wisły – etap I”, które obejmuje bulwary nadwiślańskie od ul. Tamka do ul. Bolesć.

Kontynuowany będzie program związany z rozwojem terenów zielonych, którego celem jest zachowanie atrakcyjności i różnorodności przestrzeni miejskiej, wzbogacanie oferty turystycznej, a także poprawa wizerunku miasta.

Planuje się ponadto kontynuację programu budowy ogólnodostępnych placów zabaw dla dzieci, które będą wyposażane w nowoczesny i bezpieczny sprzęt.

7.2.1.7. w zakresie oświaty i edukacji

Priorytetem w zakresie planowania wydatków majątkowych w tej sferze będzie zapewnienie środków na budowę nowych obiektów oświatowych w najintensywniej rozwijających się dzielnicach Warszawy, w których występują największe potrzeby dotyczące miejsc w przedszkolach i szkołach. Działania inwestycyjne będą miały na celu dostosowanie sieci placówek oświatowych do zmieniających się potrzeb na podstawie analiz demograficznych i urbanistycznych oraz przyjętych standardów. Planuje się również uzupełnianie i polepszanie bazy sportowej szkół oraz likwidację barier architektonicznych. Dla zmniejszenia kosztów utrzymania obiektów kontynuowany będzie program termomodernizacji budynków szkolnych.

Priorytetem w zakresie planowania wydatków majątkowych w tej sferze będzie zapewnienie środków na budowę nowych obiektów oświatowych w najintensywniej rozwijających się dzielnicach Warszawy, w których występują największe potrzeby dotyczące miejsc w przedszkolach i szkołach. Działania inwestycyjne będą miały na celu dostosowanie sieci placówek oświatowych do zmieniających się potrzeb na podstawie analiz demograficznych i urbanistycznych oraz przyjętych standardów. Planuje się również uzupełnianie i polepszanie bazy sportowej szkół oraz likwidację barier architektonicznych. Dla zmniejszenia kosztów utrzymania obiektów kontynuowany będzie program termomodernizacji budynków szkolnych.

7.2.1.8. w zakresie ładu przestrzennego i gospodarki nieruchomościami

W 2012 r. zakłada się kontynuację programu budowy budynków komunalnych w celu powiększenia gminnego zasobu lokalowego oraz modernizację, które poprawią stan istniejącego komunalnego zasobu mieszkaniowego. Inwestycje polegające na budowie nowych budynków prowadzone będą min. w następujących dzielnicach: Bemowo, Białołęka, Mokotów, Praga Północ, Ursynów oraz Włochy.

Ważną częścią prowadzonych działań będzie rewitalizacja obiektów i obszarów miasta, zgodnie z Lokalnym Programem Rewitalizacji m.st. Warszawy na lata 2005-2013.

Ponadto, w ramach planu wydatków majątkowych na 2012 r. przewiduje się zabezpieczenie środków na podwyższenie kapitału spółki pod firmą Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A.

8. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE WYNIKU BUDŻETOWEGO I POZIOMU ZADŁUŻENIA MIASTA

Zakłada się, że w wyniku wielokierunkowych działań prowadzonych przez Miasto w celu optymalizacji budżetu poprzez optymalizowanie kwoty dostępnych środków

i konsekwentne racjonalizowanie wydatków budżetowych, deficyt budżetowy na koniec 2012 r. będzie niższy w granicach 70% – 60% od planowanego na 2011 r.

Tym samym planuje się obniżenie udziału deficytu w relacji do dochodów budżetowych do około 5%-6%.

Przewiduje się, że źródłami sfinansowania zakładanego deficytu budżetowego będą w głównej mierze środki zwrotne pochodzące z międzynarodowych instytucji finansowych oraz środki z rozliczeń z lat poprzednich.

W wyniku finansowania środkami zwrotnymi programu inwestycyjnego wskaźnik zadłużenia na koniec 2012 roku utrzyma się na poziomie zbliżonym do przewidywanego na koniec br., tj. będzie niższy o około 8 p.p. od ustawowego limitu. Powyższe oznacza, że respektowane będą ograniczenia wewnętrzne ustalone przez Miasto w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2011-2014.

Do końca 2013 r. będzie trwał okres przejściowy dotyczący prawnej reglamentacji wysokości dopuszczalnego zadłużenia i jego obsługi, co oznacza, że stosowane będą normy ostrożnościowe wynikające z ustawy z 30.06.2005 r. o finansach publicznych, tj. limit 60% wyznaczający maksymalną granicę zadłużenia i limit 15% w stosunku do obsługi długu. Dla okresu planistycznego od 2014 r. obowiązują nowe limity wydatków przeznaczonych na obsługę zadłużenia obliczane indywidualnie dla każdej jednostki samorządu terytorialnego zgodnie z zasadami określonymi w art. 243 ustawy o finansach publicznych z 2009 r. W świetle tych regulacji maksymalna wysokość wskaźnika obsługi zadłużenia dla Warszawy w relacji do planowanych dochodów ogółem budżetu będzie warunkowana sytuacją budżetową Miasta w kolejnych latach okresu 2011-2013.

